

■
**Świadome
studiowanie
na PW
2019**



■
**Dział Badań i Analiz CZiIT
na zlecenie Stowarzyszenia Studentów BEST**

Autorzy: **Dariusz Parzych / Monika Zgutka
Małgorzata Płaszcyca / Paweł Huras**

■

Realizacja badania: **Dział Badań i Analiz CZIiT PW**



Centrum Zarządzania Innowacjami i Transferem Technologii

POLITECHNIKA WARSZAWSKA

Zlecniodawca: Stowarzyszenie Studentów BEST (Board of European Students of Technology)

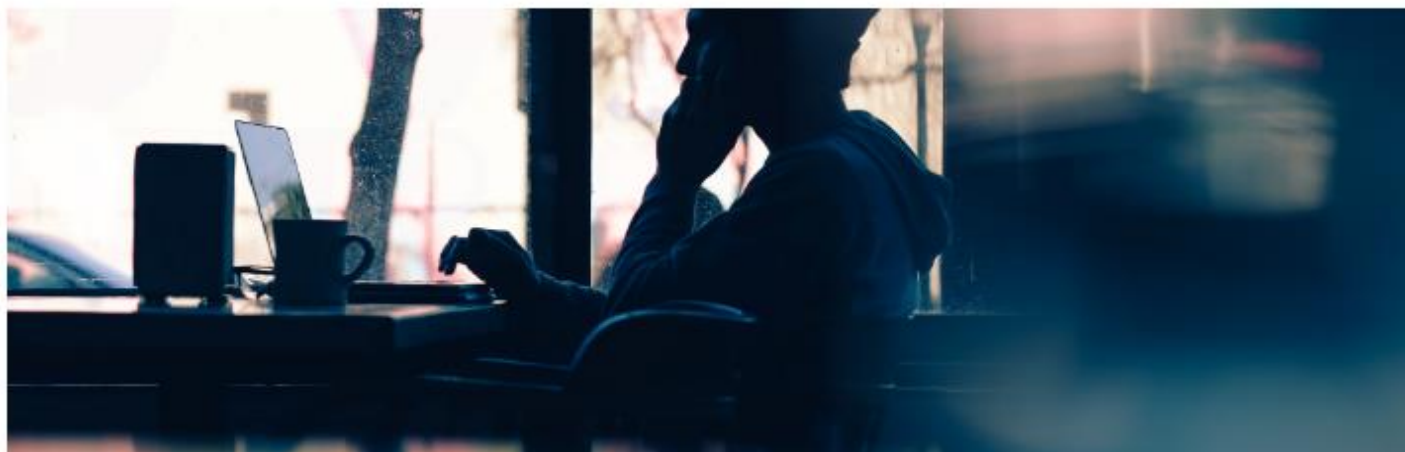


Stowarzyszenie
Studentów **BEST**

Autorzy raportu: Dariusz Parzych, Monika Zgutka, Małgorzata Płaszczycza, Paweł Huras

Zespół badawczy: dr Katarzyna Modrzejewska, Ewa Bichta, Marcin Karolak, Beata Lesiak, dr Julita Majczyk, Magda Matysiak, Klaudyna Nowińska, dr Marek Piotrowski

Warszawa, wrzesień 2019



■ WSTĘP (str. 4)

- Kluczowe wnioski i komentarze

■ METODOLOGIA (str. 5)

- Po co badaliśmy?
- Kogo badaliśmy?
- Jak badaliśmy?

■ WYNIKI (str. 9)

- Źródła wiedzy o PW / mocne i słabe strony PW / ocena PW
- Świadome studiowanie na PW
- Współuczestniczenie studentów w życiu uczelni / dodatkowe formy rozwoju studentów / dodatkowe aktywności studentów

■ PODSUMOWANIE (str. 36)



Kluczowe wnioski i komentarze

Wyniki niniejszego badania zaprezentowane zostały na konferencji z okazji 30-lecia Stowarzyszenia Studentów BEST. Wnioski zamieszczone w raporcie stanowiły temat wyjściowy zorganizowanego panelu dyskusyjnego, w którym udział wzięli: dr hab. Inż. Janusz Walo prorektor ds. Studenckich, Aleksandra Martynowicz przewodnicząca Komisji Dydaktycznej w Samorządzie Studentów PW, Ewa Kluczek-Woźniak coach i doradca kariery w Biurze Karier PW, Dariusz Parzych zastępca kierownika Działu Badań i Analiz w Centrum Zarządzania Innowacjami i Transferem Technologii PW, Piotr Herman dyrektor zarządzający Materna Communications. Poniżej znajduje się podsumowanie niniejszej debaty.

W raporcie przedstawiliśmy między innymi oczekiwania studentów wobec PW. Koncentrują się one wokół rozwoju zawodowego, zdobywania umiejętności praktycznych oraz wiedzy o najnowszych technologiach. Studenci chcieliby posiadać szeroką wiedzę by móc dostosowywać się do ciągłych zmian na rynku pracy. Celem studiowania jest między innymi zdobycie dobrej pracy, ale przy jednoczesnym rozwijaniu zainteresowań.

Przemiany uczelni podążają w kierunku zbieżnym z oczekiwaniami studentów. Politechnika Warszawska, chce sprostać wyzwaniom, stając się uczelnią badawczą, coraz bardziej nowoczesną. Władze PW podkreślają konieczność angażowania studentów w projekty naukowe, dzięki którym zdobędą doświadczenie i nauczą się wykorzystywać zdobytą wiedzę w praktyce. Szeroka oferta praktyk zawodowych oraz spotkań z pracodawcami kierowana jest do studentów także przez Biuro Karier. Władze uczelni dostrzegają również potrzebę wprowadzenia większej innowacyjności do sposobu prowadzenia zajęć. Są to cele, które trzeba osiągać w oparciu o solidne wykształcenie teoretyczne i techniczne. To z kolei doceniają pracodawcy, którzy wg badanych studentów uznają wysoki prestiż Politechniki Warszawskiej.

Na rynku pracy doceniane jest logiczne, analityczne myślenie, otwarty umysł i gotowość do ciągłej nauki. Solidna wiedza teoretyczna, która jest podstawą działań praktycznych to atut absolwentów wchodzących na rynek pracy.

Raport „Świadome studiowanie na PW” dotyczy środowiska studentów. Widzimy jednak potrzebę realizacji badań we wszystkich grupach interesariuszy, którymi są także: Uczelnia (władze, nauczyciele akademicy), absolwenci i pracodawcy. Wszystkie grupy wskazywały przede wszystkim na potrzebę dialogu i współpracy, których punktem wyjściowym powinien być rzetelny opis rzeczywistości i opinii. Ważne by wyniki badań były motywatorem działań, a wyciągane wnioski wcielane w życie. Widoczne i namacalne efekty będą także zachęcały do dalszych działań.

Uczestnicy konferencji wskazywali także na potrzebę większej transparentności działań podejmowanych przez poszczególne środowiska na uczelni i z uczelnią związane. Dzięki promocji działań przy wzajemnej współpracy władz uczelni, nauczycieli akademickich, Biura Karier, Samorządu Studenckiego i organizacji studenckich, będą one widoczne dla szerszego grona odbiorców.



METODOLOGIA

Po co badaliśmy?

Projekt badawczy „Świadome studiowanie na PW” został zrealizowany przez Dział Badań i Analiz CZIITT Politechniki Warszawskiej na zlecenie Stowarzyszenia Studentów BEST.

Jego **celem głównym** była **diagnoza postaw¹ studentów związanych ze studiowaniem na PW**, a celami szczegółowymi:

- identyfikacja zachowań związanych ze strategią wyboru uczelni tj. Politechniki Warszawskiej, w tym kierunku studiów,
- diagnoza postaw i zachowań związanych ze świadomym studiowaniem na PW.

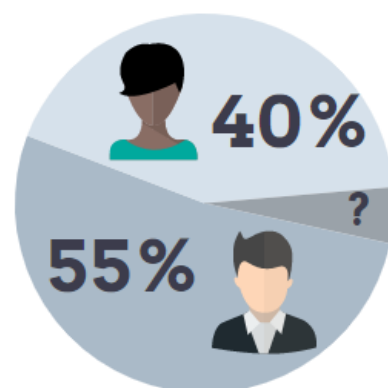
Na podstawie wyników badania podjęto próbę opisu sylwetki studenta PW (postawy, motywacje, wizja rozwoju), a także identyfikacji mocnych strony uczelni oraz takich aspektów jej funkcjonowania, w których występują możliwości dalszego rozwoju.

Kogo badaliśmy?

Badanie zostało przeprowadzone wśród studentów Politechniki Warszawskiej na wszystkich stopniach studiów.

Kwestionariusz ankiety wypełniło 1296 studentów, w tym odnotowano:

- 831 wypełnień pełnych (do ostatniego pytania),
- 465 wypełnień częściowych (ankieta przerwana na różnych etapach).



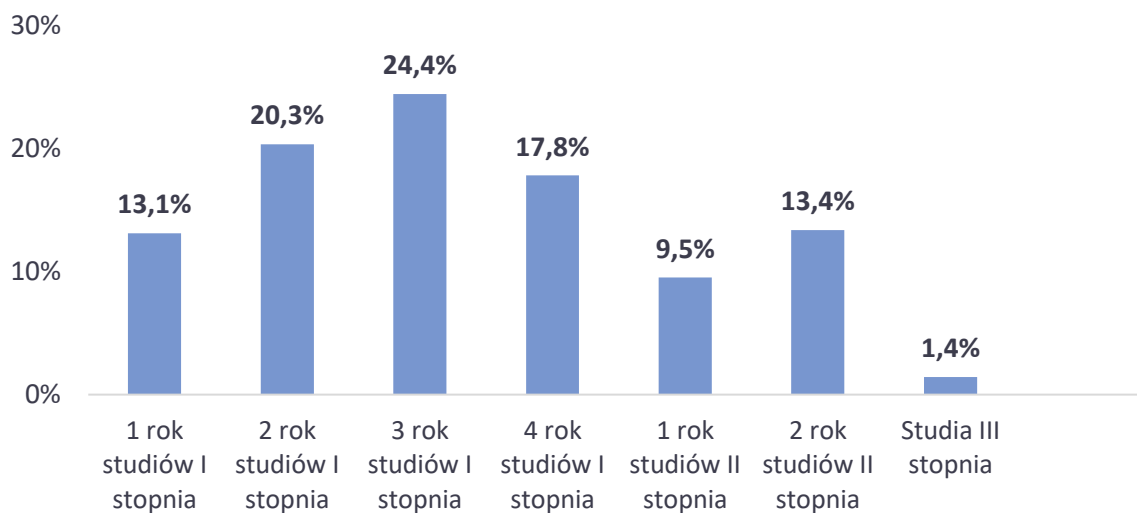
STRUKTURA PŁĘCI
RESPONDENTÓW

¹ Postawa to ogólne ukierunkowanie, które może sprawiać, że dana osoba – gdy pojawią się określone bodźce – zachowuje się lub reaguje w określony sposób (D. Nachmias, Ch. Frankfort-Nachmias, Metody badawcze w naukach społecznych, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2001, s. 269).



Poniżej przedstawiono rozkład wypełnień w podziale na stopień i rok studiów.

Wykres 1. Na którym roku i stopniu studiów obecnie studiujesz? (n=831).

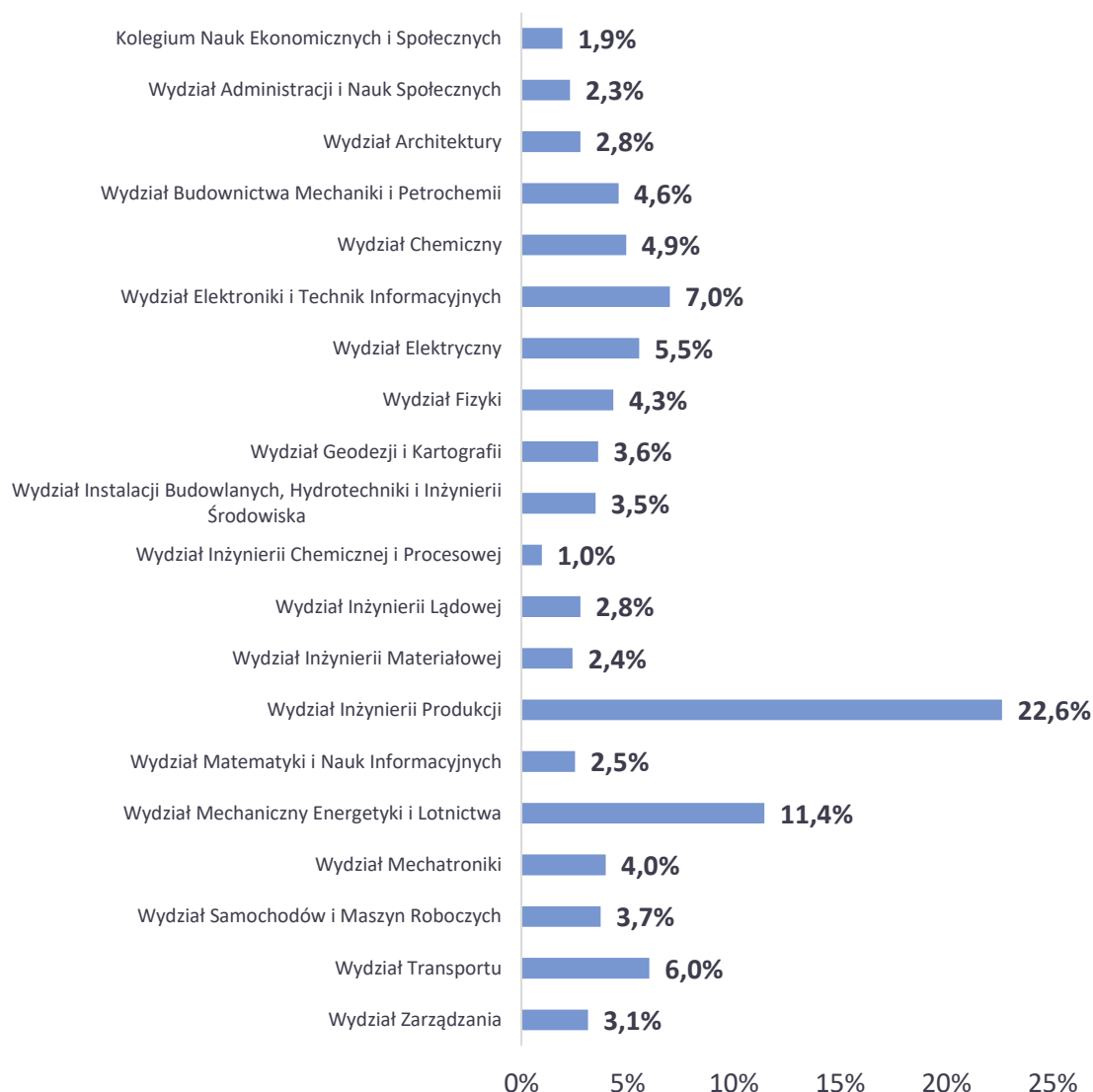


Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZiITT PW.

Rozkład wypełnień w podziale na jednostki Politechniki Warszawskiej przedstawiono poniżej.



Wykres 2. Jednostka, w której studiujesz (n=831)



Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZIiTT PW.

Jak badaliśmy?

Badanie zrealizowano z wykorzystaniem standaryzowanego kwestionariusza ankiety on-line do samodzielnego wypełniania przez respondenta na dowolnym urządzeniu elektronicznym z dostępem do Internetu (**CAWI; ang.: Computer Assisted Web Interview**). Kwestionariusz zbudowany został z pytań:

- zamkniętych – z predefiniowaną kafeletką odpowiedzi,
- półotwartych, które zostały poszerzone o możliwość wpisania własnej opinii,
- otwartych.

Badanie miało charakter anonimowy, a wypowiedzi respondentów były zapisywane w bazie programu ankietowego. Tak zapisaną bazę odpowiedzi poddano analizie.



Kwestionariusz zawierał pytania dotyczące:

- źródeł wiedzy na temat PW,
- motywów wyboru uczelni,
- świadomości i priorytetów,
- poziomu wiedzy o uczelni,
- wpływu studiów na rozwój,
- marki PW,
- samorządności studenckiej.

Czas realizacji badania „Świadome studiowanie na PW”:

- termin rozpoczęcia badania ankietowego: czerwiec 2019 r.,
- termin opracowania raportu końcowego: wrzesień 2019 r.

Oznaczenia w raporcie:

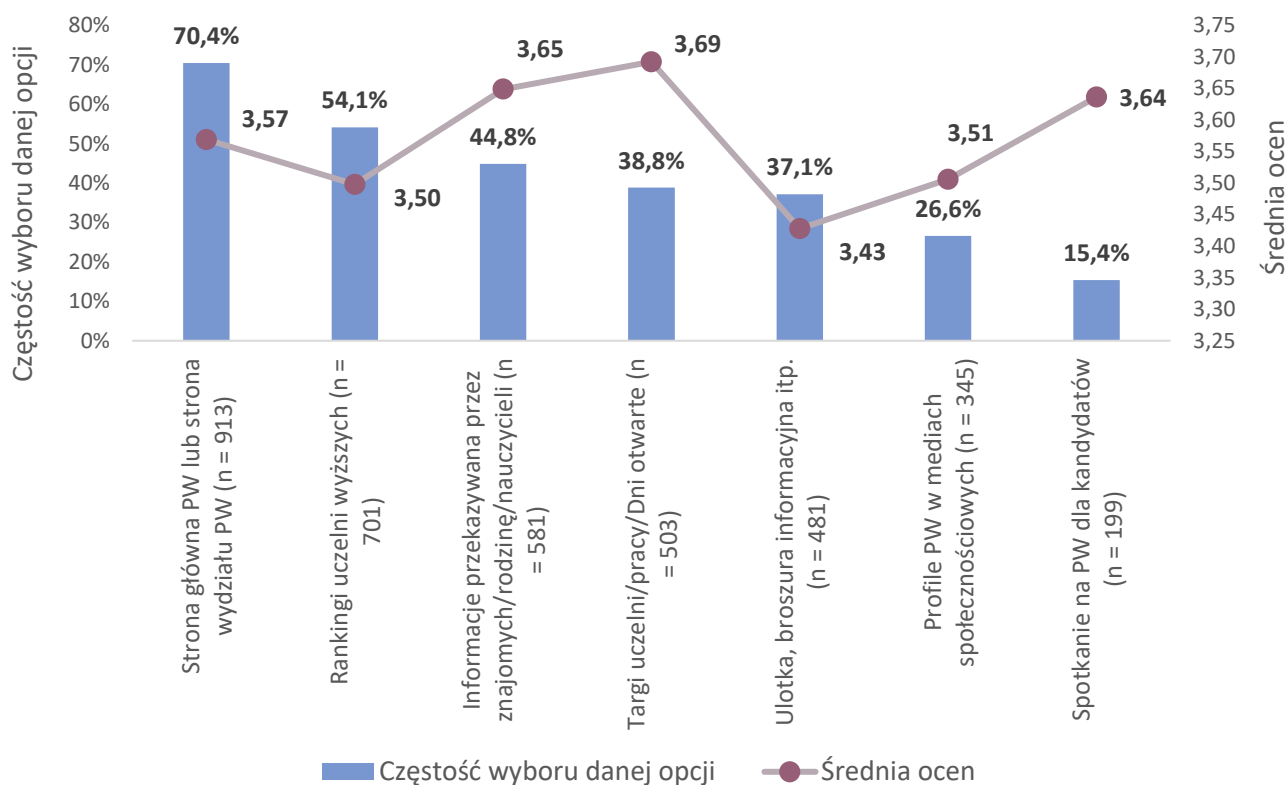
- **n** – liczebność próby (liczba respondentów, którzy udzielili odpowiedzi na dane pytanie bądź grupę pytań, pozbawiona tzw. braków danych, czyli odpowiedzi niepełnych),
- **M** – wartość średnia (suma wartości zmiennej podzielona przez liczbę jej wystąpień (n)),
- **SD** – odchylenie standardowe (miara przeciętnego odchylenia wyników pomiarów od wartości średniej).



WYNIKI BADANIA

W zrealizowanym badaniu zapytano studentów o szereg kwestii związanych ze studiowaniem na uczelni oraz z kandydowaniem na studia. Jednym z takich aspektów był sposób pozyskiwania wiedzy nt. uczelni, tj. źródła wiedzy na temat PW, z którymi respondenci mieli styczność w momencie kandydowania na studia. Dodatkowo poproszono o ocenę ich użyteczności. Na poniższym wykresie zaprezentowano rozkład odpowiedzi dla obu zmiennych.

Wykres 3. Z jakimi źródłami o PW spotkał(a) się w momencie kandydowania na studia (n=1296). Ocena użyteczności źródeł (średnia z ocen od 1 do 5; n=1176)



Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZLIIT PW.



Źródła wiedzy o PW, z jakimi spotykali się uczestnicy badania w momencie kandydowania na studia (n=1296) to przede wszystkim:

- strona główna PW (70,4%),
- ranking uczelni wyższych (54,1%),
- informacje przekazywane przez znajomych/rodzinę/nauczycieli (44,8%).

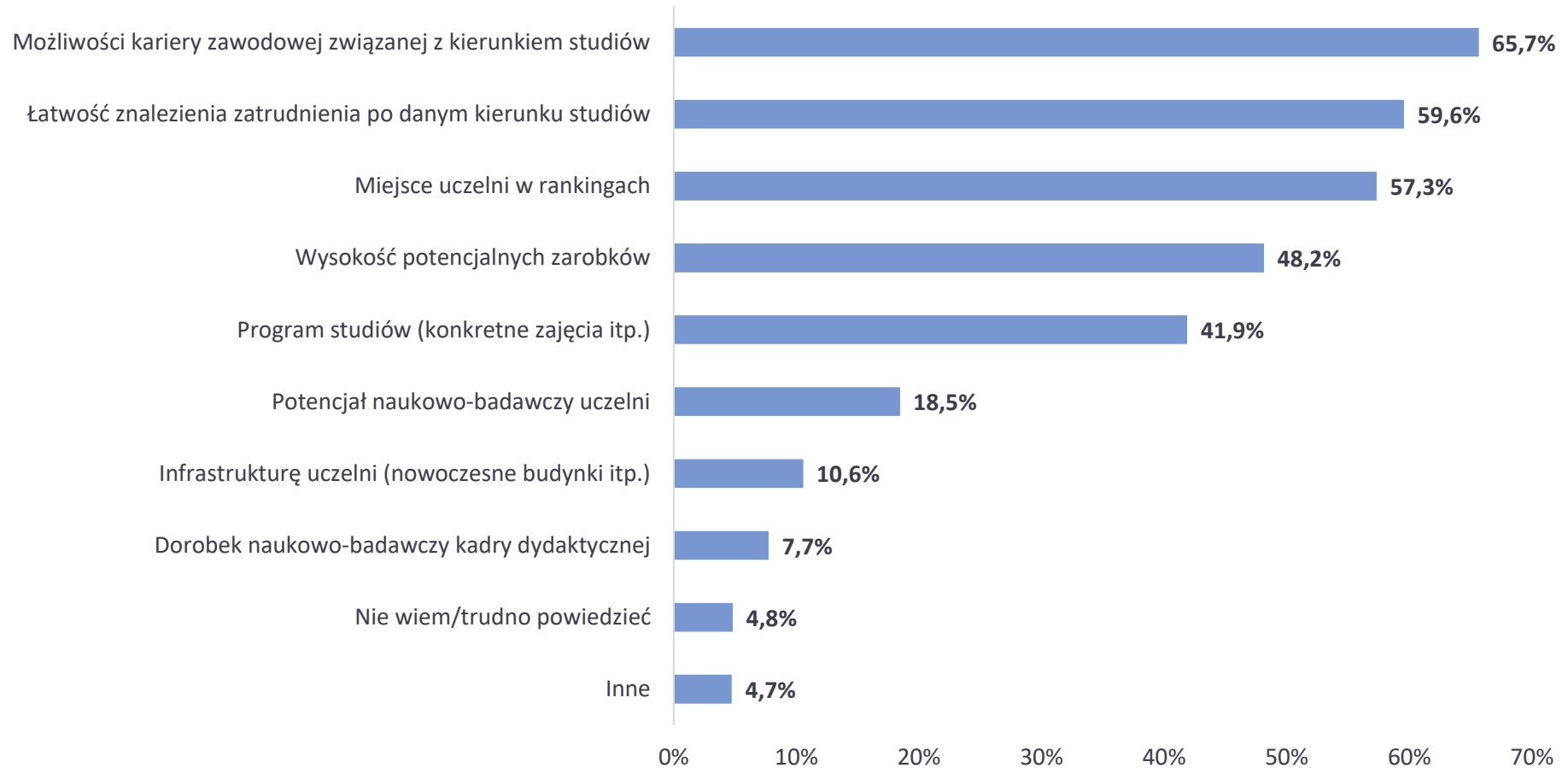
Wybrane przez respondenta źródła wiedzy oceniane były pod względem użyteczności na skali pięciostopniowej (1-5). Trzy najwyższej ocenione pozycje, to:

- targi uczelni, pracy, dni otwarte (M=3,69),
- informacje przekazywane przez znajomych, rodzinę, nauczycieli (M=3,65),
- spotkanie na PW dla kandydatów (M=3,64).

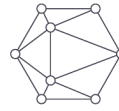
Ankietowanych studentów poproszono o zaznaczenie, jakimi aspektami kierowali się przy wyborze uczelni podczas rekrutacji.



Wykres 4. Jako kandydat na studia, na co zwracałeś/aś uwagę zastanawiając się nad wyborem uczelni? (n=1170)



Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZITT PW.



Najczęściej wskazywanymi aspektami, branyymi pod uwagę podczas wyboru uczelni (ogólnie rozpatrywanych przez kandydatów) były: możliwości kariery zawodowej związanej z kierunkiem studiów (65,7%) oraz łatwość znalezienia pracy po danym kierunku studiów (59,6%). Po raz kolejny pojawia się we wskazaniach studentów ranking uczelni wyższych (57,3%), czyli ocena uczelni przez instytucje zewnętrzne, biorąca pod uwagę wskaźniki, z którymi kandydaci nie muszą zapoznawać się samodzielnie. Powody spoza przedstawionej kafeterii odpowiedzi brało pod uwagę 55 badanych (4,7%). Najczęściej chodziło o lokalizację/odległość od miejsca zamieszkania (22 wskazania), zgodność z zainteresowaniami (12 odpowiedzi), możliwość rekrutacji rozumianą jako liczba miejsc i/lub progi punktowe (7 wskazań), dostępne kierunki (6 odpowiedzi), atrakcyjność miasta, w jakim znajduje się uczelnia (4).

Natomiast strategia wyboru PW, zarówno wśród osób, które kierowały się chęcią robienia kariery zawodowej, jak i naukowej (zmiennie zdefiniowane na podstawie odpowiedzi na wcześniejsze pytanie o rozpatrywanie wszystkich uczelni) kształtowała się przede wszystkim według następujących aspektów:

- renoma uczelni (pozycja w rankingach szkół wyższych) – 70,9%,
- zainteresowanie przedmiotami ścisłymi (matematyka, fizyka, chemia itp.) – 52,7%,
- lokalizacja (52,4%),
- kierunki studiów (52,2%).



Wykres 5. Co zdecydowało o tym, że wybrałeś/aś PW spośród innych rozpatrywanych uczelni? Prosimy wybrać wszystkie odpowiedzi, które pasują (n=1167)



Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZIiTT PW.

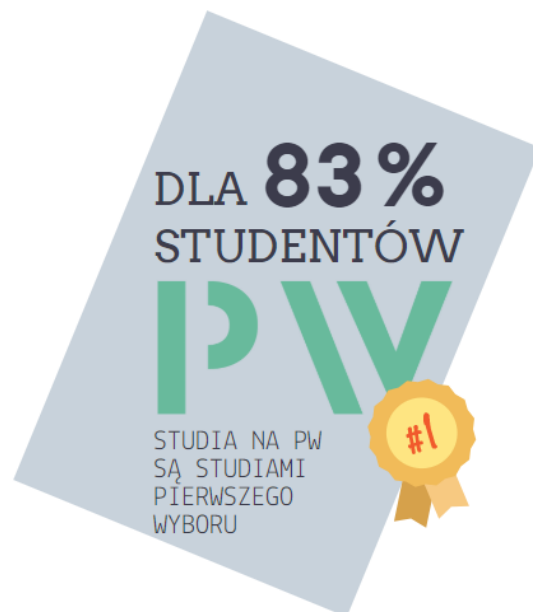


Przy wyborze PW główną rolę odgrywała renoma rozumiana jako pozycja w rankingu szkół wyższych. Jest to mocna strona Politechniki, gdyż jak pokazuje Ranking Uczelni Akademickich 2019², PW zajmuje trzecie miejsce wśród polskich uczelni ogółem i pierwsze wśród uczelni technicznych.

Ponad połowa respondentów wybierając studia na PW kierowała się zainteresowaniem przedmiotami ścisłymi, dobrą lokalizacją oraz proponowanymi kierunkami studiów. Aspekty związane z karierą zawodową, takie jak łatwość znalezienia zatrudnienia czy wysokość potencjalnych zarobków, zajmowały dalszy plan w wyborach studentów PW.

Na wymienienie innych czynników, które zdecydowały o tym, że kandydat wybrał PW, zdecydowało się 26 ankietowanych (2,2%). Najczęściej wskazywali oni na niskie koszty (opłata za możliwość zapisu w rekrutacji na różne kierunki na różnych wydziałach i/lub czesne – ogółem 5 odpowiedzi), brak pożądanego trybu/kierunku studiów na innych uczelniach, niepowodzenie w rekrutacji na inne uczelnie (po 3 wskazania), studiowanie na PW przez znajomych, posiadanie tytułu inżyniera (po 2 odpowiedzi).

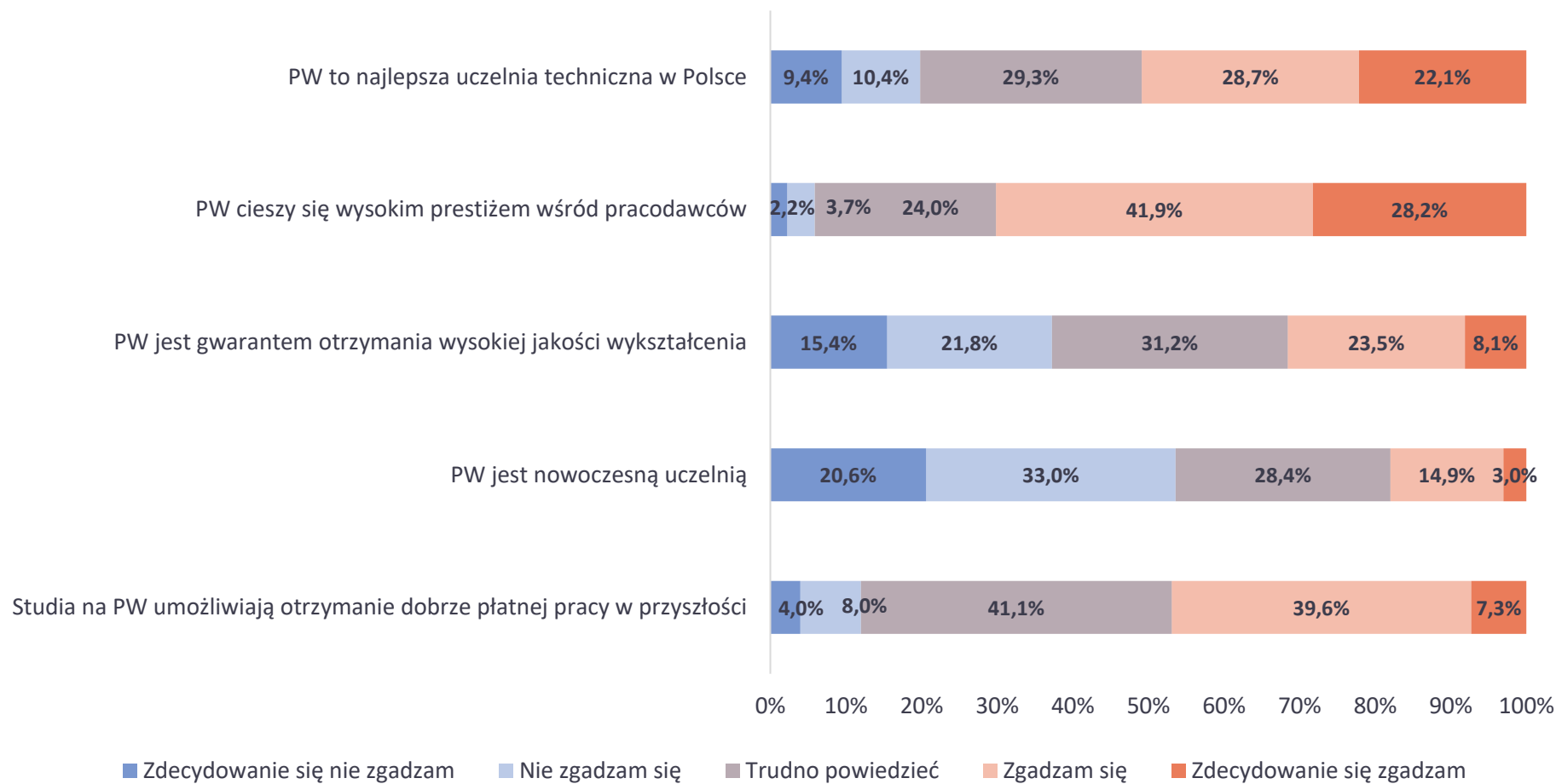
W badaniu poproszono dodatkowo respondentów o ocenę kilku stwierdzeń dotyczących PW.



² Perspektywy, <http://ranking.perspektywy.pl/RSW2019/ranking-uczelni-akademickich>.



Wykres 6. Proszę ocenić na ile zgadzasz się z poniższymi stwierdzeniami dotyczącymi PW (n=985)

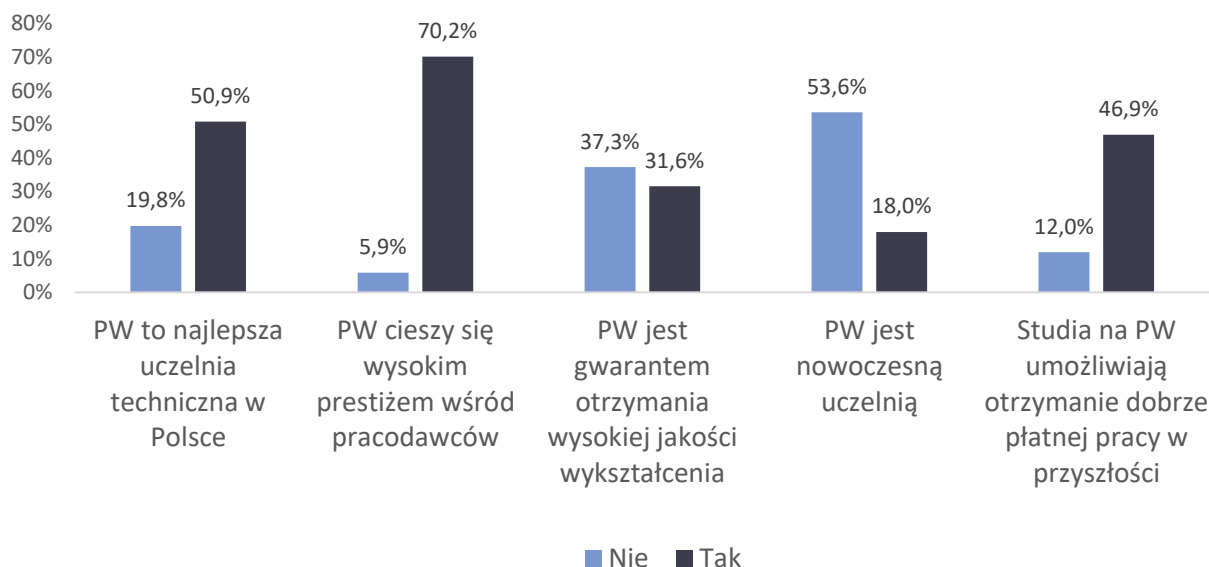


Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZiITT PW.



Dodatkowo w celu wyeksponowania różnic dot. stwierdzeń usunięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć” i jednocześnie utworzono dwie kategorie: Tak (połączenie odpowiedzi: „Zdecydowanie się zgadzam”; „Zgadzam się”) oraz Nie (połączenie odpowiedzi: „Nie zgadzam się”; „Zdecydowanie się nie zgadzam”), otrzymując poniższe zestawienie odpowiedzi.

Wykres 7. Proszę ocenić na ile zgadzasz się z poniższymi stwierdzeniami dotyczącymi PW – dane rozkodowane (n=985)



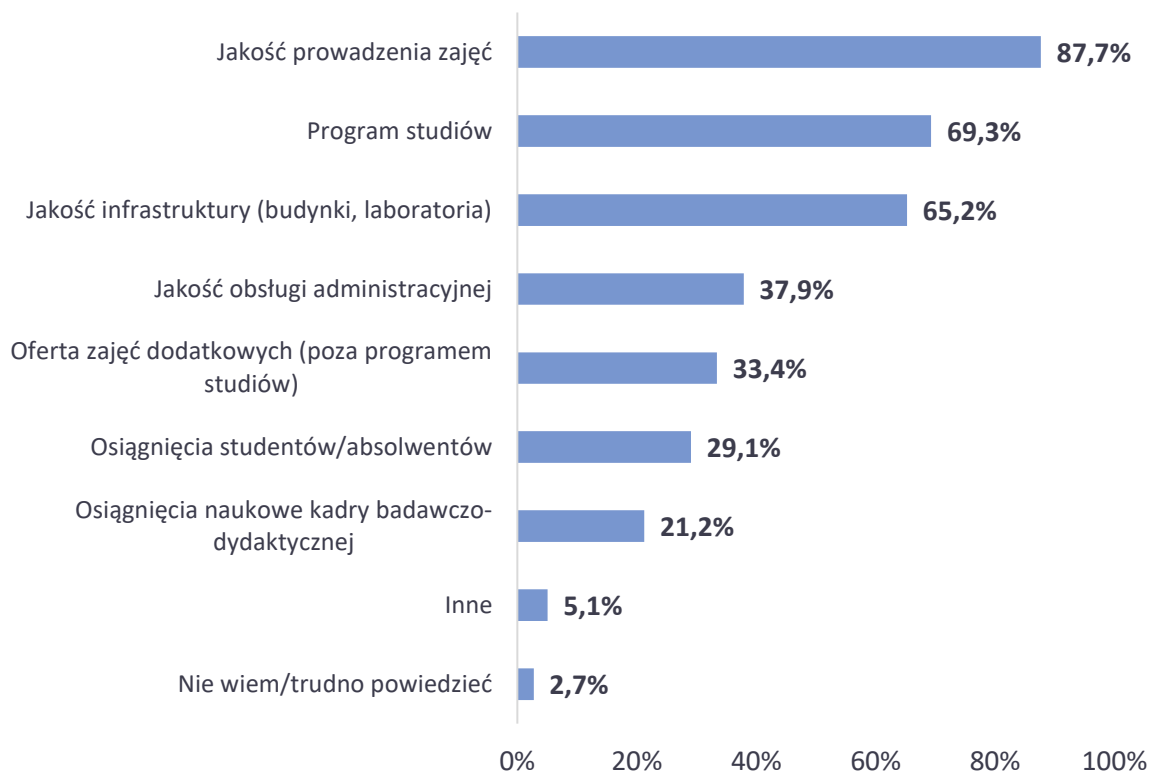
Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZiITT PW.

Analizując w/w zestawienia wyników odpowiedzi można stwierdzić, że zdecydowana większość ankietowanych studentów uważa, iż PW cieszy się wysokim prestiżem wśród pracodawców (70,2%), a studiowanie na tej uczelni umożliwia otrzymanie dobrze płatnej pracy w przyszłości (46,9%). Chociaż w tej ostatniej grupie widoczny jest również największy brak zdecydowania (41,1%). Połowa studentów uważa, że Politechnika Warszawska to najlepsza uczelnia techniczna w Polsce (50,9%), równocześnie jednak nieznacznie ponad połowa (53,6%) wskazała, że PW nie jest nowoczesna, a 37,3% uważa, że nie gwarantuje ona otrzymania wysokiej jakości wykształcenia.

Następnie zapytano studentów, na jakiej podstawie formułują swoje opinie. Uzyskane wyniki zaprezentowano na poniższym wykresie.



Wykres 8. Na czym opierasz swoją ocenę dotyczącą PW? Prosimy wybrać wszystkie odpowiedzi, które pasują (n=984)



Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZiITT PW.

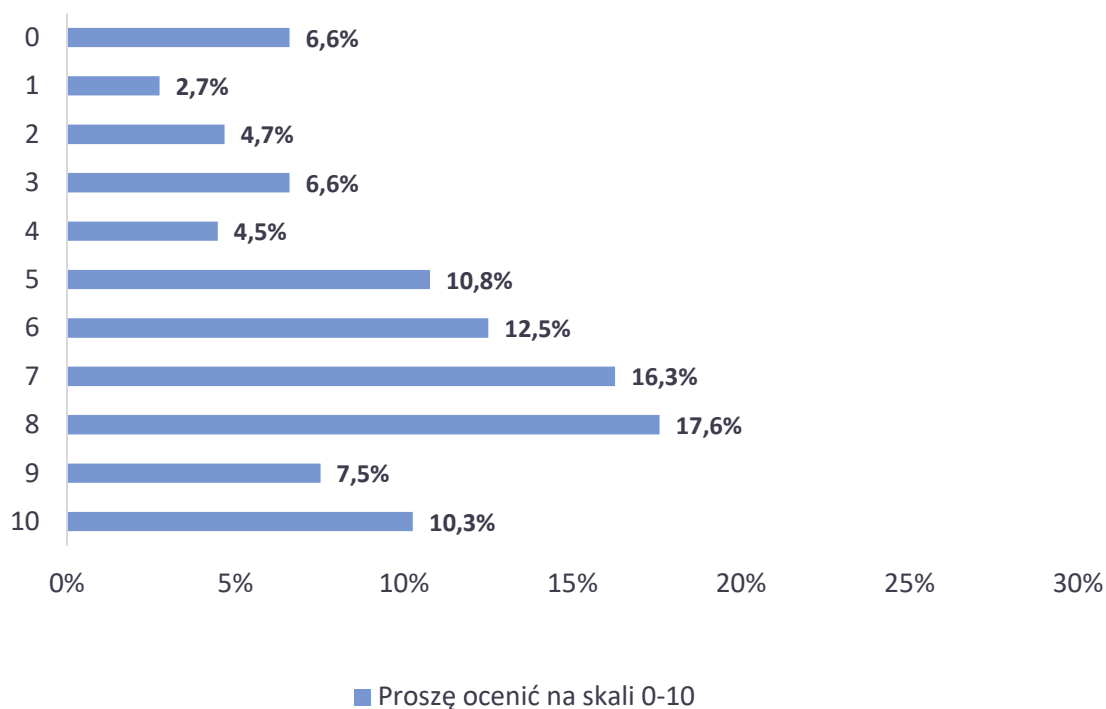
Swoje opinie ankietowani opierają przede wszystkim na ocenie jakości prowadzonych zajęć (87,7%), oferowanym przez PW programie studiów (69,3%) oraz jakości infrastruktury (65,2%). Najrzadziej jest to ocena osiągnięć studentów/absolwentów (29,1%) oraz dokonań naukowych kadry badawczo-dydaktycznej (21,2%).

Inne aspekty wpływające na ocenę PW podało 50 badanych (5,1%). Były to najczęściej: doświadczenie z rynku pracy, stosunek kadry PW do studentów (po 10 wskazań), własne doświadczenia (8 odpowiedzi), jakość kadry PW (5 wskazań), doświadczenia znajomych i funkcjonowanie wydziału (po 3). Argumenty te wymieniali zarówno badani, którzy we wcześniejszym pytaniu ocenili PW pozytywnie, jak i osoby wystawiające uczelni oceny negatywne.

Następnie zapytano respondentów, na ile poleciliby studia na Politechnice Warszawskiej swoim bliskim. Uzyskane wyniki zaprezentowano na poniższym wykresie.



Wykres 9. Na ile byś polecił/a studia na PW członkowi swojej rodziny lub znajomemu? Prosimy udzielić odpowiedzi na skali 0-10, gdzie 0 oznacza „nie polecę”, a 10 – „zdecydowanie polecę” (n=984)



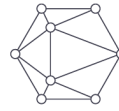
Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZIiTT PW.

Respondenci zostali zapytani o to, na ile poleciliby studia na PW członkowi swojej rodziny lub znajomemu, odpowiedzi oznaczając wartościami od 0 do 10. **Wartość średnia wyliczona na podstawie odpowiedzi studentów na ww. pytanie wyniosła 6,03.** Powyższy wykres obrazujący częstości poszczególnych odpowiedzi pokazuje lewostronną asymetrię rozkładu. Jeżeli przyjmiemy wartość „5” jako neutralny środek skali, analiza ocen może świadczyć o tym, że badani chętniej niż przeciętnie poleciliby studia na PW. Ponadto wartość odchylenia standardowego ($SD=2,808$) świadczy o znacznym rozproszeniu ocen respondentów. Test nieparametryczny U Manna-Whitneya pokazał statystycznie istotne różnice średniej wartości zmiennej mówiącej o tym, czy studenci poleciliby bliskim studia na PW. Mężczyźni oraz studenci studiów I stopnia nieznacznie chętniej niż kobiety oraz studenci studiów II stopnia polecają studia na PW.

Dodatkowo analizę powyższego pytania przeprowadzono posługując się metodą NPS (Net Promoter Score), służącą „do bezpośredniego pomiaru poziomu lojalności klienta i jej deklaracji”³. Narzędzie to zaproponowane zostało przez Freda Reichhelda, Bain & Company i Satmetrix i po raz pierwszy opisane zostało przez Reichhelda w 2003 roku w jego artykule w *Harvard Business Review* zatytułowanym „One Number You Need to Grow”⁴.

³ Modern, management, review vol. XVIII, 20 (1/2013), „Zastosowanie metod NPS i CSI w badaniach poziomu satysfakcji i lojalności studentów” Hanna Hall.

⁴ https://pl.wikipedia.org/wiki/Net_Promoter_Score.



Na podstawie wyników wyróżnione zostały trzy grupy wśród badanych:

- aktywni rzecznicy marki (entuzjaści marki, regularnie ją rekomendujący) – wartości 9-10,
- bierni konsumenci (osoby zadowolone, ale nielojalne) – wartości 7-8,
- czynni krytycy marki (osoby niezadowolone i rozpowszechniające negatywne opinie) – wartości 0-6.

Wskaźnik NPS obliczony został jako różnica między aktywnymi rzecznikami marki oraz jej krytykami (wyrażona w procentach w stosunku do wszystkich respondentów).

Wartości NPS wahają się pomiędzy -100 i +100, przy czym -100 odpowiada sytuacji, gdy każdy z badanych klientów jest krytykiem danej marki niepolecającym jej innym, a +100 odpowiada sytuacji, kiedy każdy promuje – jest gotów polecić – daną markę znajomym.

Wskaźnik NPS obliczony na podstawie odpowiedzi badanych studentów PW uzyskał wartość ujemną (-30,6%). Oznacza to bardzo niski poziom lojalności wobec PW – wśród badanych występuje znaczna przewaga tzw. krytyków nad promotorami (48,4% do 17,8%). Osoby zadowolone, ale nielojalne (wg metody NPS) stanowiły 33,8%.

Ważną informację można uzyskać przy systematycznym powtarzaniu zadawania takiego pytania w badaniach. Porównanie kolejnych wartości NPS pomogłoby stwierdzić, czy zmiana uległa sytuacja uczelni w obszarze lojalności jej studentów (polepszyła się czy pogorszyła) oraz na jakim poziomie (zadawalającym dla PW czy też nie) się ona kształtuje.

Wspomniana wyżej średnia ocen na poziomie 6,03 w kontekście metody NPS plasuje lojalność wobec PW pomiędzy krytykami a tzw. biernymi osobami. Analizując tą wartość na skali jedenastostopniowej, można wnioskować, że badani jednak chętniej polecają PW niż nie polecają. Należy przy tym pamiętać o szerszej możliwości interpretacji wskaźnika NPS niż tylko średniej arytmetycznej. Segmentacja respondentów na trzy grupy scharakteryzowane powyżej pozwala na dokładniejszy ich opis. Wskaźnik NPS wyliczany jest z pominięciem tzw. biernych konsumentów, uznając ich za osoby nielojalne. Niemniej jednak należałoby uwzględnić pewną specyfikę marki, jaką jest uczelnia, a więc instytucja publiczna szkolnictwa wyższego (metodologia wyliczania wskaźnika NPS została zaproponowana do badania firm) i charakteryzować lojalność respondentów zarówno w oparciu o wartość średnią jak i wskaźnika NPS. Warto podkreślić, że cenne wnioski można wyciągnąć analizując także zmiany wartości obu miar w czasie.

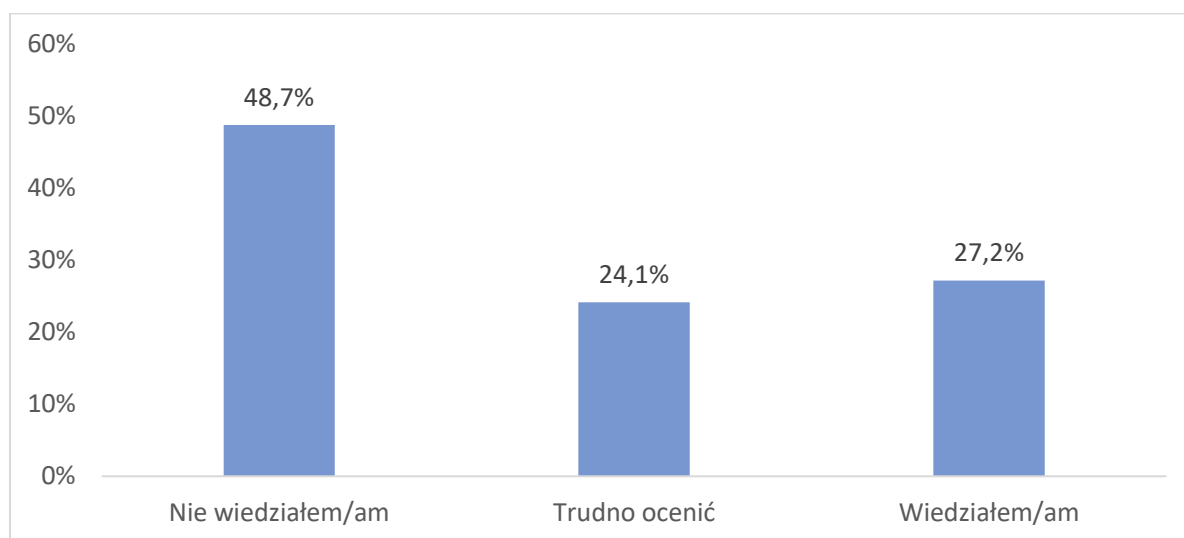


Celem badania była również diagnoza postaw, motywacji i zachowań związanych ze świadomym studiowaniem na PW. Respondentów poproszono o ocenę na skali od 0 do 10, czy wiedzieli/wiedzą, czym chcą zajmować się po studiach. Odpowiedzi zostały podzielone na trzy kategorie w celu wydzielenia odpowiedzi mniej zdecydowanych i zaobserwowania zmian w świadomości badanych:

- „Nie wiedziałem” / „Nie wiem” dla wartości z przedziału 0-3,
- „Trudno ocenić”: 4-6,
- „Wiedziałem” / „Wiem”: 7-10.

Jako kandydaci ankietowani nie wiedzieli, czym chcą zajmować się po studiach. Zapytani o poziom świadomości w chwili obecnej w większości (51,6%) uznali, że wiedzą, co będą robić po ukończeniu studiów.

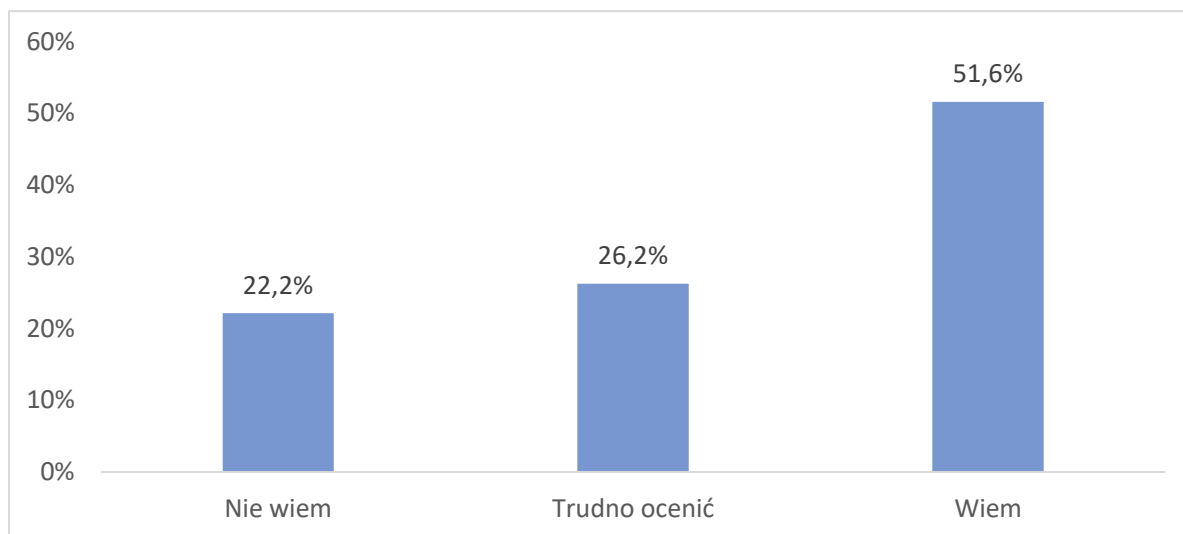
Wykres 10. Czy przed rozpoczęciem studiów wiedział(a)ś, czym chcesz zajmować się po studiach? (n=1057).



Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZliTT PW.



Wykres 11. Czy w chwili obecnej wiesz, czym chcesz zajmować się po studiach? (n=1056).

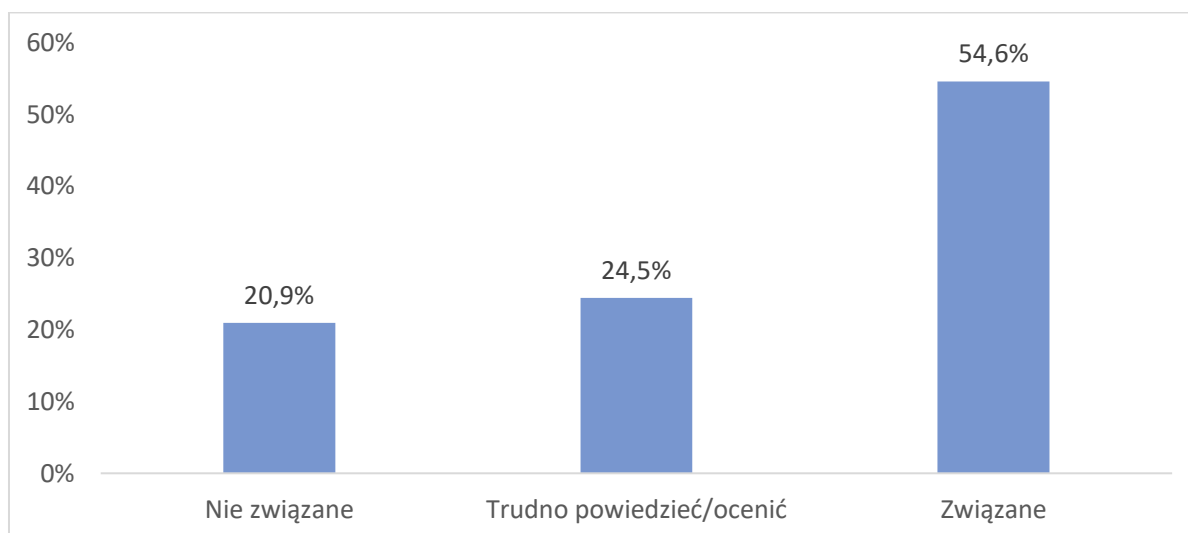


Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZLiTT PW.

Analizując pytanie: „Czy w chwili obecnej wiesz, czym chcesz zajmować się po studiach” ze względu na stopień studiów, należy zauważyć, że starsi stażem studenci (studia II stopnia, $M=6,85$; $SD=2,756$) deklarowali wyższą średnią wiedzę dotyczącą swojej przyszłości niż studenci studiów I stopnia ($M=5,75$; $SD=2,853$).

Analogiczny podział na kategorie zastosowano w kolejnym pytaniu dotyczącym związku między tym, czym ankietowany chce zajmować się po studiach a tym, co studiuje. Ponad połowa (54,6%) oceniła, że to, czego się uczą jest związane z tym, czym planują zajmować się w przyszłości.

Wykres 12. Czy to, czym chcesz zajmować się po studiach jest związane z tym, co studiujesz? (n=1055).

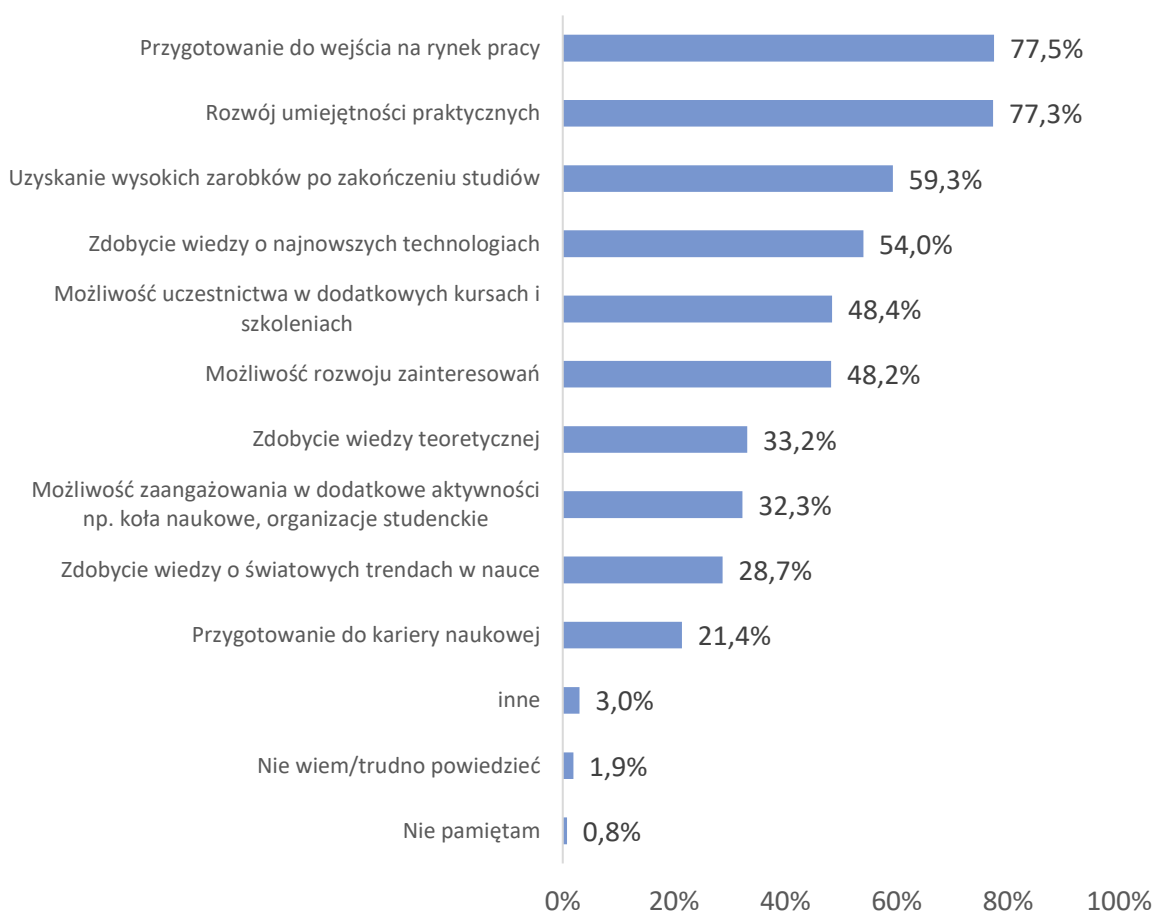


Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZLiTT PW.



Kolejnym aspektem, który został poruszony w ankiecie było zdiagnozowanie oczekiwań studentów wobec PW.

Wykres 13. Jakie obecnie masz oczekiwania wobec studiów na PW? Prosimy wybrać wszystkie odpowiedzi, które pasują (n=1055).



Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZIiTT PW.

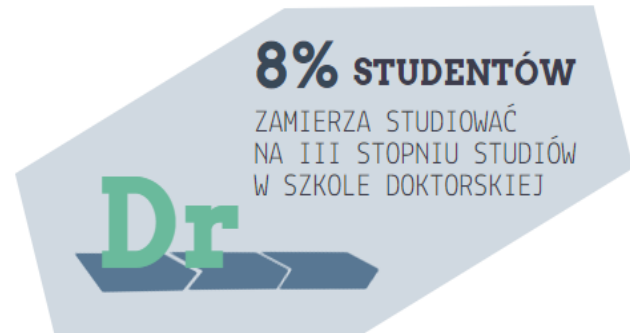
Zdecydowana większość studentów (77,5%) oczekuje od omawianej warszawskiej uczelni technicznej przygotowania do dobrego startu na rynku pracy oraz rozwoju umiejętności praktycznych (77,3%). Ponad połowa ma nadzieję na uzyskanie wysokich zarobków po zakończeniu studiów (59,3%) oraz zdobycie wiedzy o najnowszych technologiach (54%).

Nieco mniej ważna okazała się możliwość uczestnictwa w dodatkowych kursach i szkoleniach (48,4%) oraz rozwoju zainteresowań (48,2%). Co trzeci badany wskazywał możliwość zaangażowania w dodatkowe aktywności (np. koła naukowe, organizacje studenckie; 32,3%).

Przygotowania do kariery naukowej oczekuje 21,4% studentów PW. Nieco częściej ankietowani deklarowali nastawienie na zdobycie wiedzy teoretycznej (33,2%) czy wiedzy o światowych trendach w nauce (28,7%).



Dodatkowe oczekiwania wobec studiów na PW przedstawiło 32 respondentów (3,0%). Najczęściej wymieniali oni zmiany w dydaktyce (m.in. lepsze nauczanie, a nie tylko wymaganie, przekazywanie i sprawdzanie wiedzy w przestarzały sposób, nauczanie przestarzałych technologii; 9 odpowiedzi), uzyskanie dyplomu (8), jak najszybsze ukończenie studiów (4), zmianę programu studiów (przestarzały/zajęcia na studiach magisterskich to powtórzenie inżynierskich; 3). Sześć osób odpowiedziało, że nie ma żadnych oczekiwań.



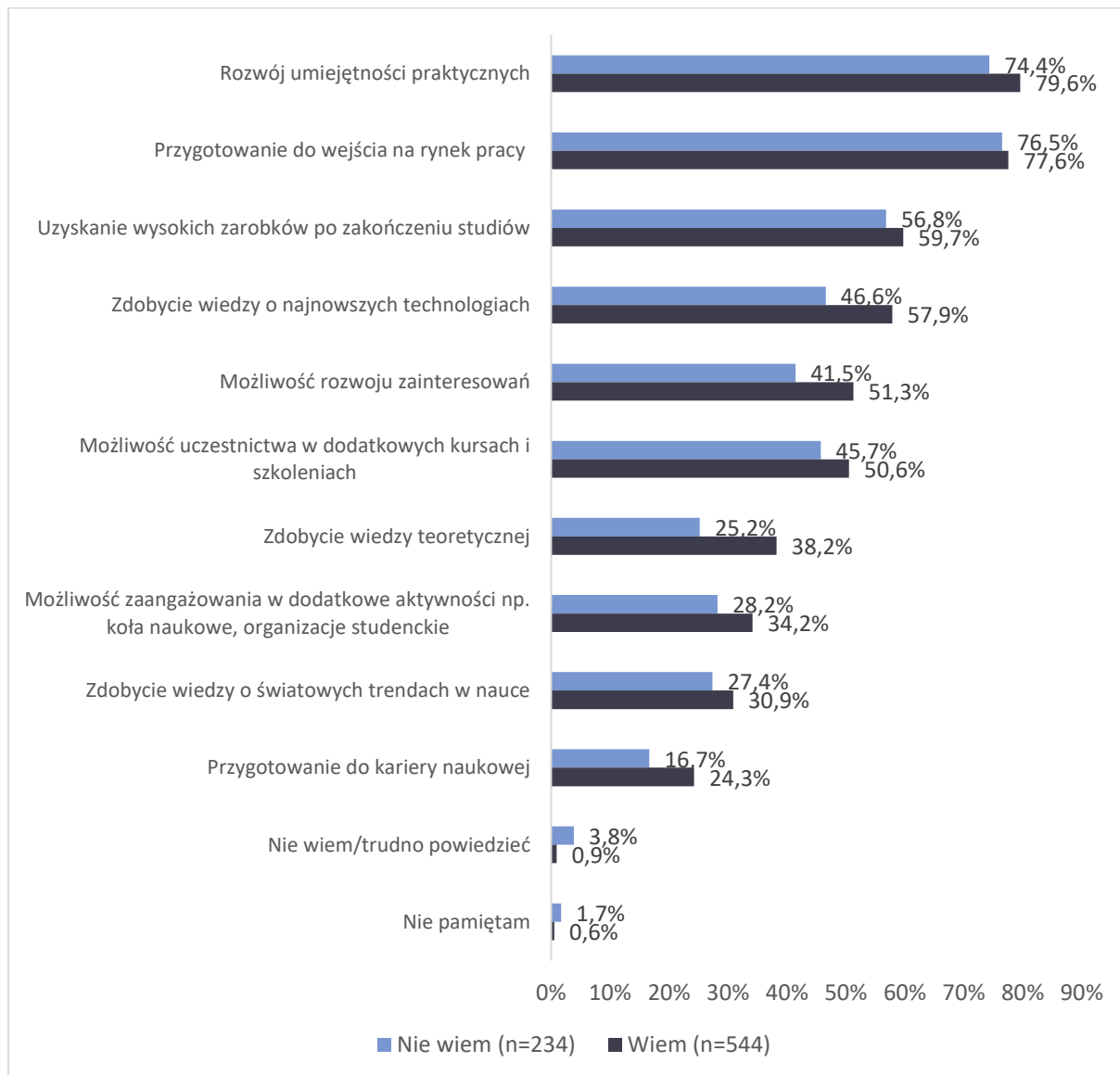
Wśród tych, którzy zadeklarowali, że wiedzą, czym chcą zajmować się po studiach (544; 51,6%) przeważają ci, którzy mają nadzieję na rozwój umiejętności praktycznych (79,6%) i przygotowanie do wejścia na rynek pracy (77,6%).

Wśród osób, które nie wiedzą, czym chcą zajmować się po studiach (234; 22,2%) kolejność wskazań była inna: przygotowanie do wejścia na rynek pracy (76,5%) i rozwój umiejętności praktycznych (74,4%).

Odpowiedzi badanych na pytanie o to, na ile w chwili obecnej wiedzą, czym chcą zajmować się po studiach przyporządkowano do trzech kategorii (oceny 0-3: „nie wiem”; oceny 4-6: „trudno ocenić”; oceny 7-10: „wiem”). Kategorii tych użyto do przedstawienia rozkładu odpowiedzi na pytanie o to, jakie ankietowani mają oczekiwania wobec studiów na PW. Na wykresie poniżej dla uwidocznienia różnic przedstawiono wyniki w podziale na dwie kategorie, z pominięciem „trudno powiedzieć”.



Wykres 14. Jakie obecnie masz oczekiwania wobec studiów na PW? Prosimy wybrać wszystkie odpowiedzi, które pasują (n=1055)

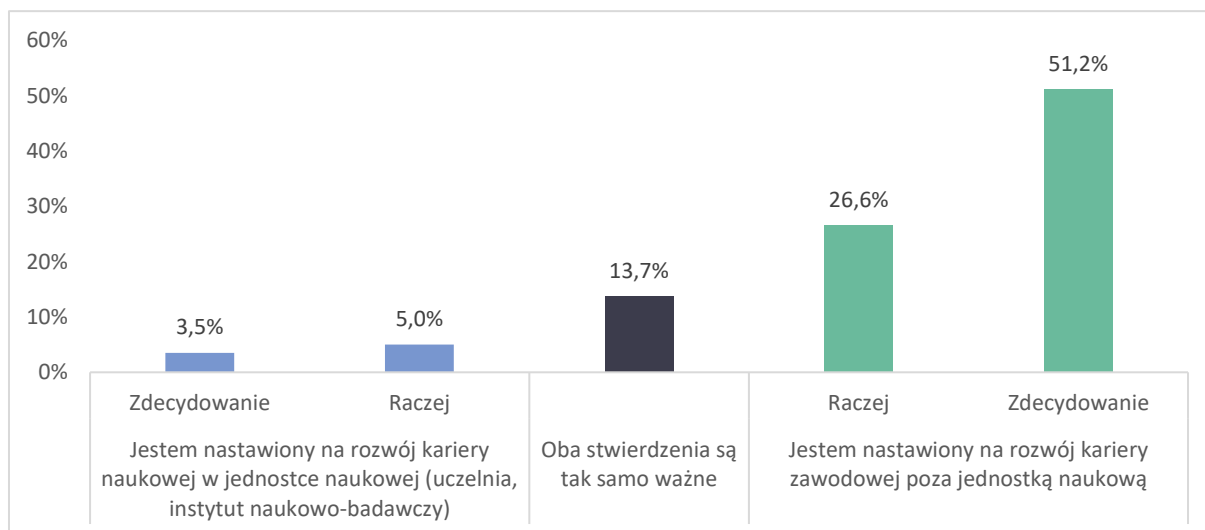


Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZliTT PW.

Respondentów poproszono również o ustosunkowanie się do kilku par przeciwstawnych stwierdzeń dotyczących ich priorytetów. Zadaniem wypełniającego ankietę było zaznaczenie, które z nich jest mu bliższe (skala: „zdecydowanie pierwsze”, „raczej pierwsze”, „oba stwierdzenia są tak samo ważne”, „raczej drugie”, „zdecydowanie drugie”).



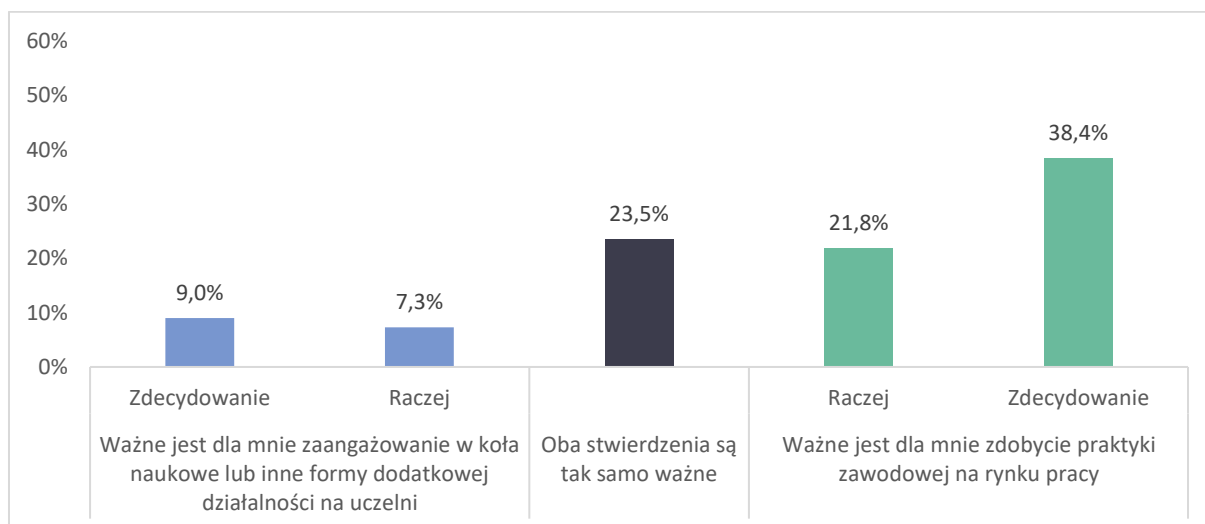
Wykres 15. Które z poniższych stwierdzeń są Ci bliższe (n= 1053)



Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZiITT PW.

Studenci PW w zdecydowanej większości nastawieni są na rozwój kariery zawodowej poza jednostką naukową (77,8%; zdecydowanie: 51,2%; raczej: 26,6%).

Wykres 16. Które z poniższych stwierdzeń są Ci bliższe (n= 1053)

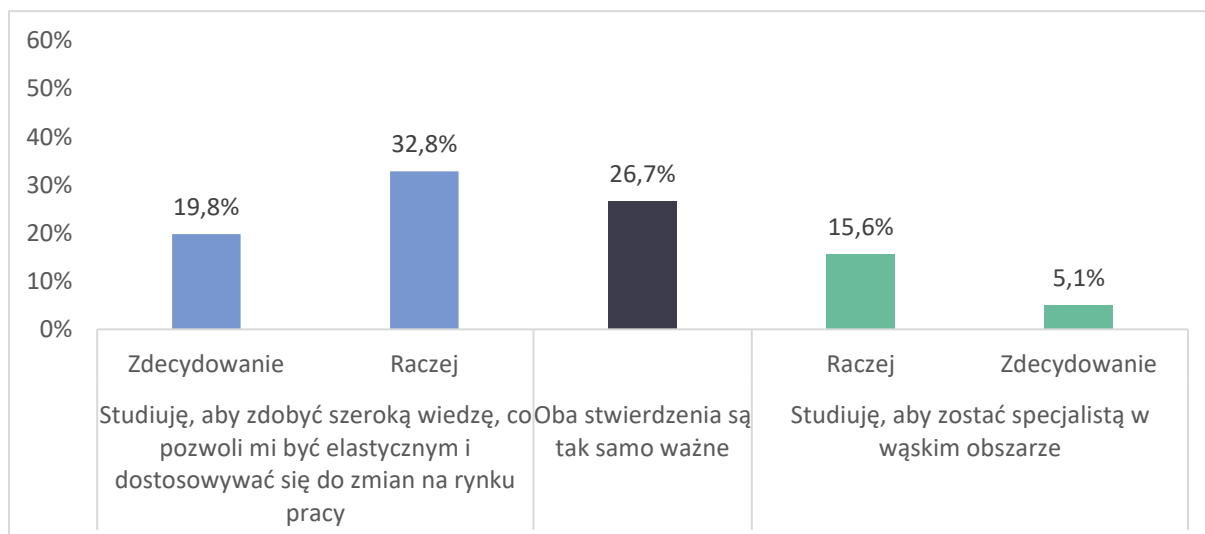


Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZiITT PW.

Ważniejsze od zaangażowania w koła naukowe (16,3%) jest dla studiujących w PW zdobywanie praktyki zawodowej na rynku pracy (60,2%, w tym zdecydowanie: 38,4%).



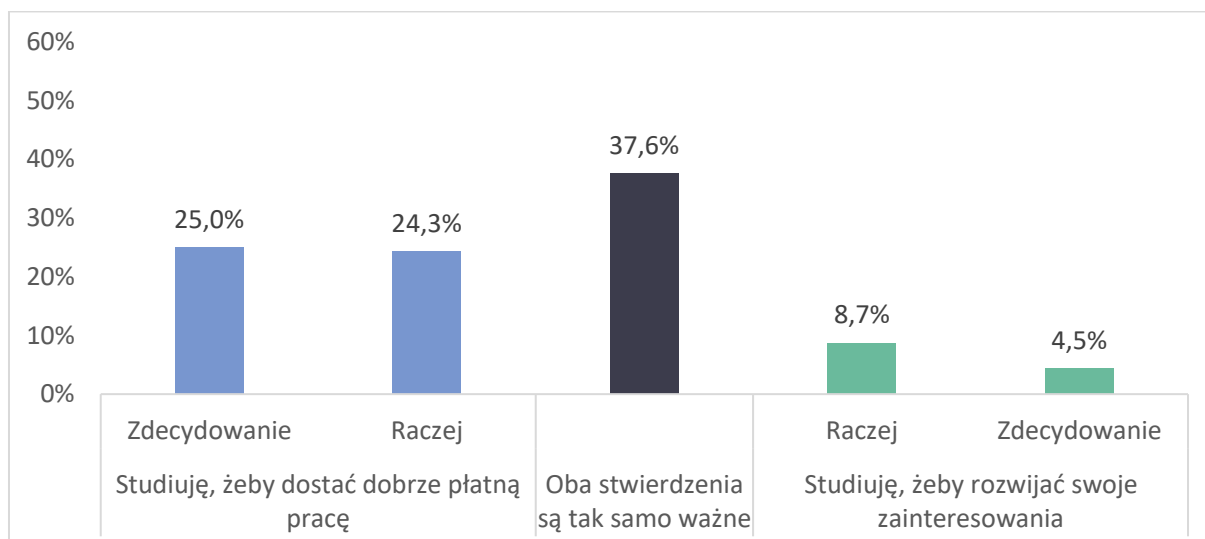
Wykres 17. Które z poniższych stwierdzeń są Ci bliższe (n= 1054)



Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZLiTT PW.

Bardziej niż być specjalistą w wąskim obszarze (20,7%) badani chcieliby posiadać szeroką wiedzę pozwalającą im być pracownikiem dostosowującym się do zmian na rynku pracy (52,6%, w tym zdecydowanie: 19,8%).

Wykres 18. Które z poniższych stwierdzeń są Ci bliższe (n= 1054).



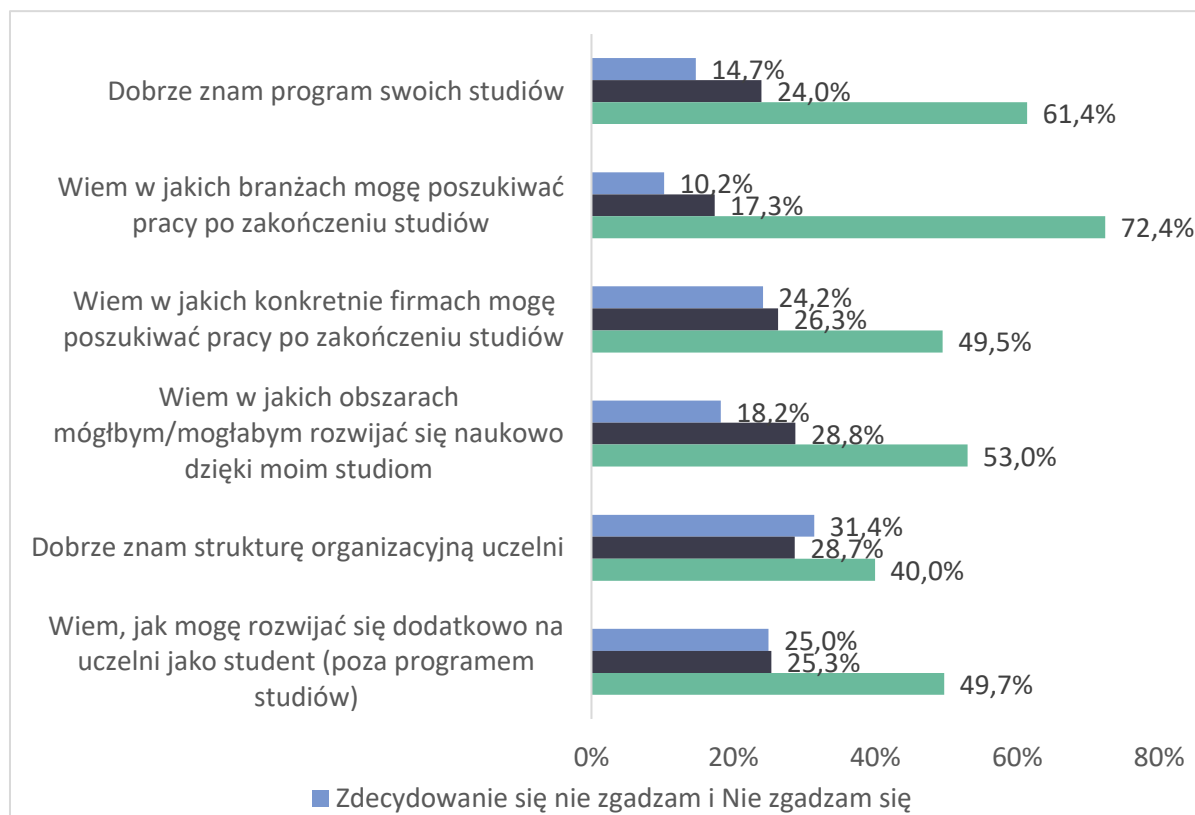
Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZLiTT PW.

Ważniejszym celem studiowania jest zdobycie dobrze płatnej pracy (49,3%, w tym zdecydowanie: 25,0%) niż rozwój zainteresowań (13,2%). Choć oceniając tę parę stwierdzeń, należy zauważyć, że blisko 4 na 10 badanych uznało, że oba są tak samo ważne (37,6%).

Badanych zapytano również o świadomość pewnych możliwości związanych z rozwojem swojej kariery zawodowej czy też organizacji życia akademickiego.



Wykres 19. Prosimy ocenić na ile zgadzasz się z poniższymi stwierdzeniami dotyczącymi studiów (n=1026)



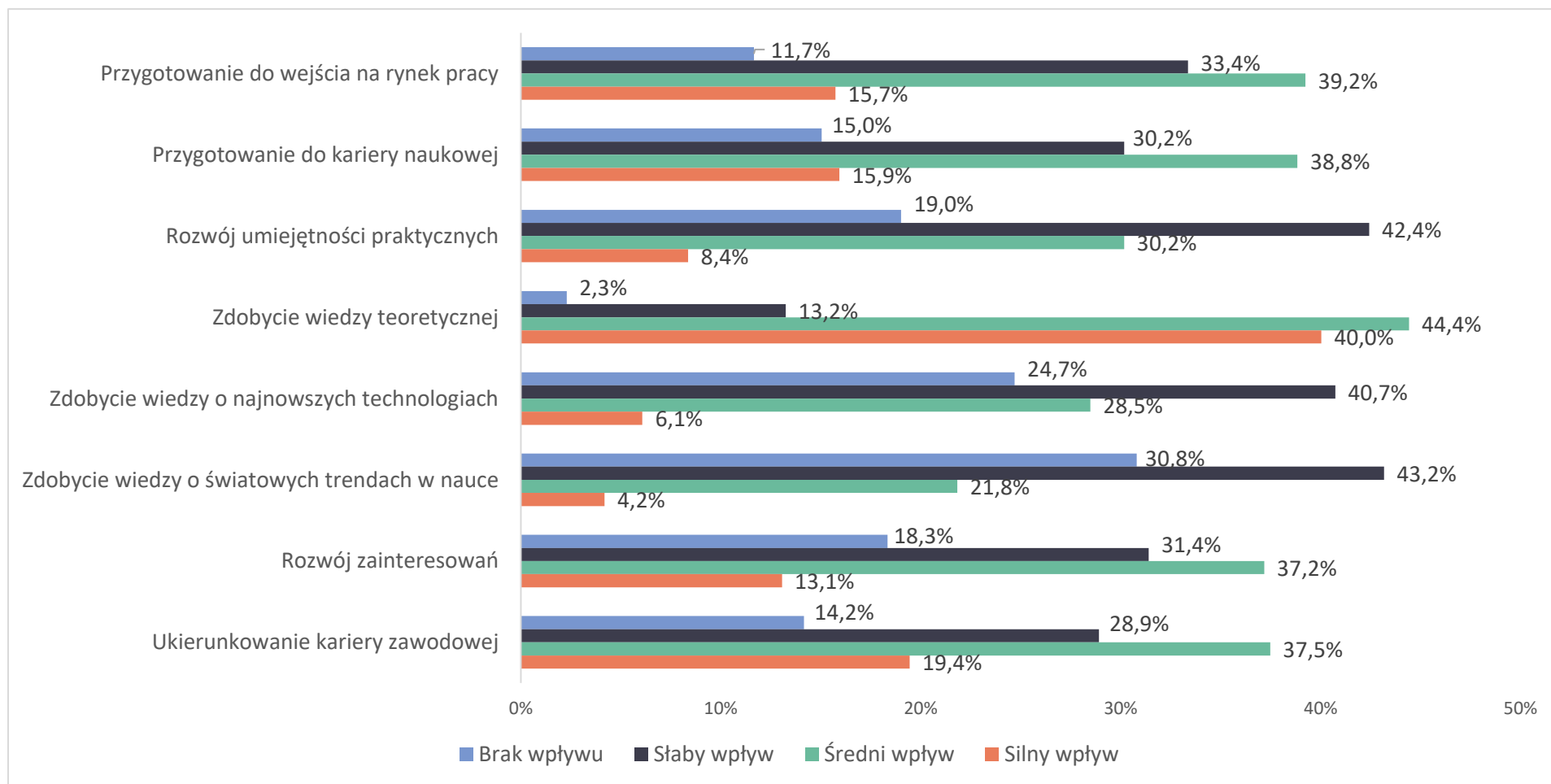
Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZLiTT PW.

Badani na skali od „zdecydowanie się nie zgadzam” (przyporządkowano jej kategorię „1”) do „zdecydowanie się zgadzam” (przyporządkowano jej kategorię „5”) oceniali kilka stwierdzeń na temat swojej wiedzy o uczelni. Wiedza studentów na temat studiów jest wyższa niż przeciętna (min=1, max=5, M=3,4, SD=4,2). Najwyższą średnią ocen odnotowano w przypadku świadomości na temat branż, w jakich można poszukiwać pracy po zakończeniu studiów (M: 3,8), a najniższą – znajomości struktury organizacyjnej uczelni (M: 3,1).

Innym zbadanym aspektem była ocena przez studentów wpływu uczelni na ich rozwój.



Wykres 20. Jak oceniasz wpływ studiowania na PW (n=1004 dla stwierdzeń od pierwszego do piątego; n=1003 dla stwierdzeń od szóstego do ósmego)



Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZIITT PW.



Ankietowani oceniali wpływ studiowania na PW na ich rozwój (skala: „brak wpływu”, „słaby wpływ”, „średni wpływ”, „silny wpływ”; przyporządkowano im kategorie od 1 do 4). Za najsilniejszy uznany został wpływ uczelni na zdobycie wiedzy teoretycznej (silny: 40%; średni: 44,4%). Stwierdzenie to uzyskało najwyższą średnią ocen ($M=3,2$), a odpowiedzi poszczególnych respondentów były najmniej zróżnicowane.

Najniżej oceniono wpływ uczelni na zdobycie wiedzy o światowych trendach w nauce (brak: 30,8%; słaby wpływ: 43,2%).

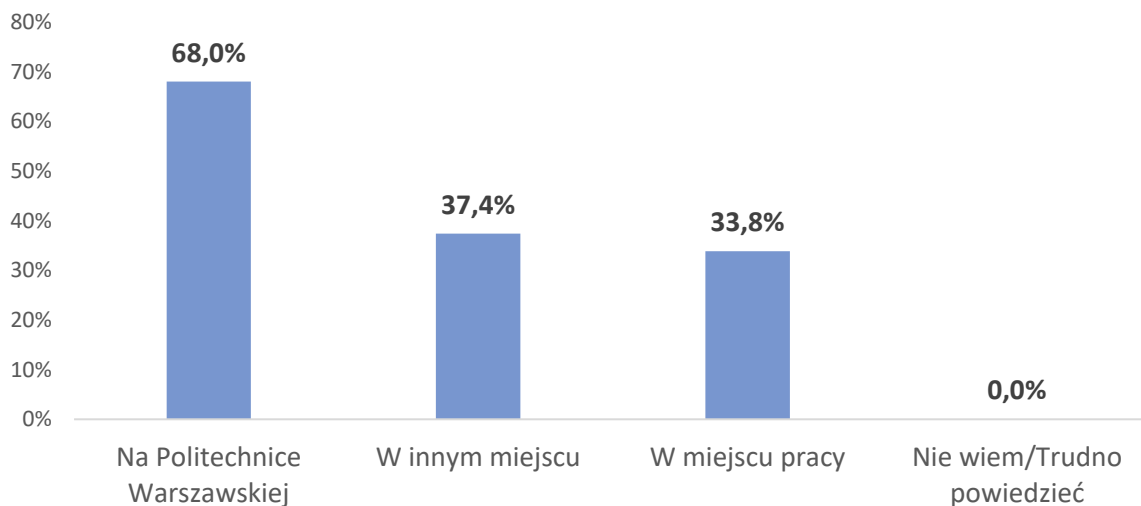


Jak wygląda dodatkowa aktywność studentów poza programem studiów? Ponad połowa badanych studentów uczestniczy w dodatkowych formach rozwoju (54,8%).

Najczęstszym miejscem, w którym ankietowani uczestniczą w dodatkowych formach rozwoju jest PW (68%).



Wykres 21. Gdzie uczestniczysz w dodatkowych formach rozwoju? Prosimy wybrać wszystkie odpowiedzi, które pasują (n=535)

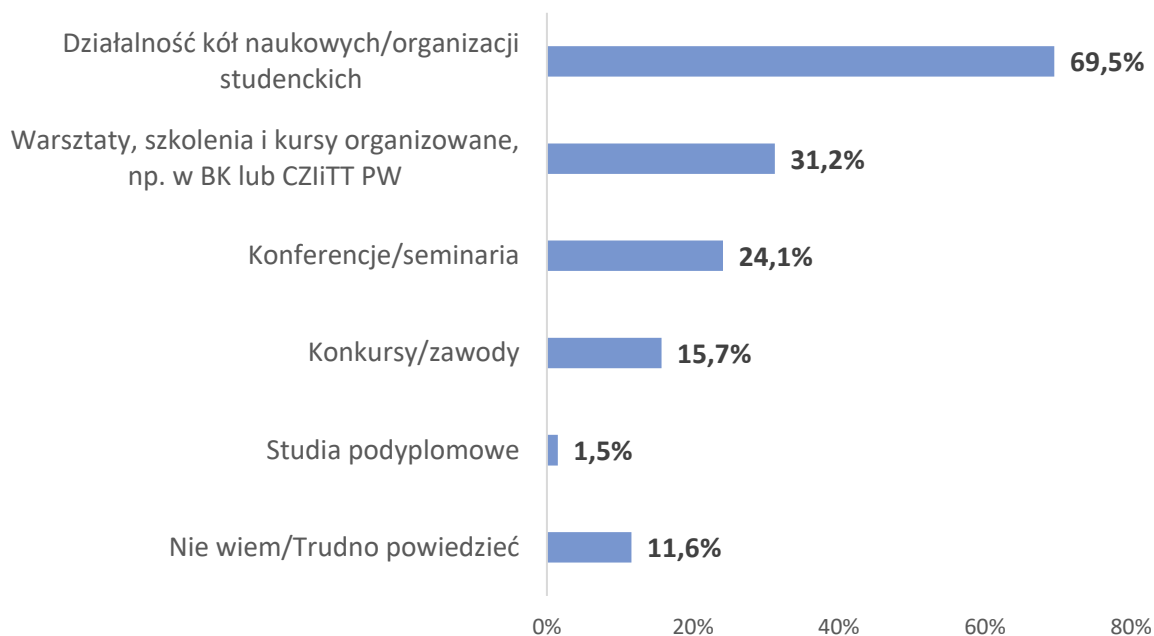


Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZLiTT PW.

Elementem dodatkowej oferty PW, w który najczęściej zaangażowani są respondenci są koła naukowe/organizacje studenckie (69,5%). Dużo rzadziej wskazywano na warsztaty, szkolenia i kursy (31,2%) czy konferencje/seminaria (24,1%).



Wykres 22. W jakie elementy dodatkowej oferty PW jesteś zaangażowany/a? Prosimy wybrać wszystkie odpowiedzi, które pasują (n=535)



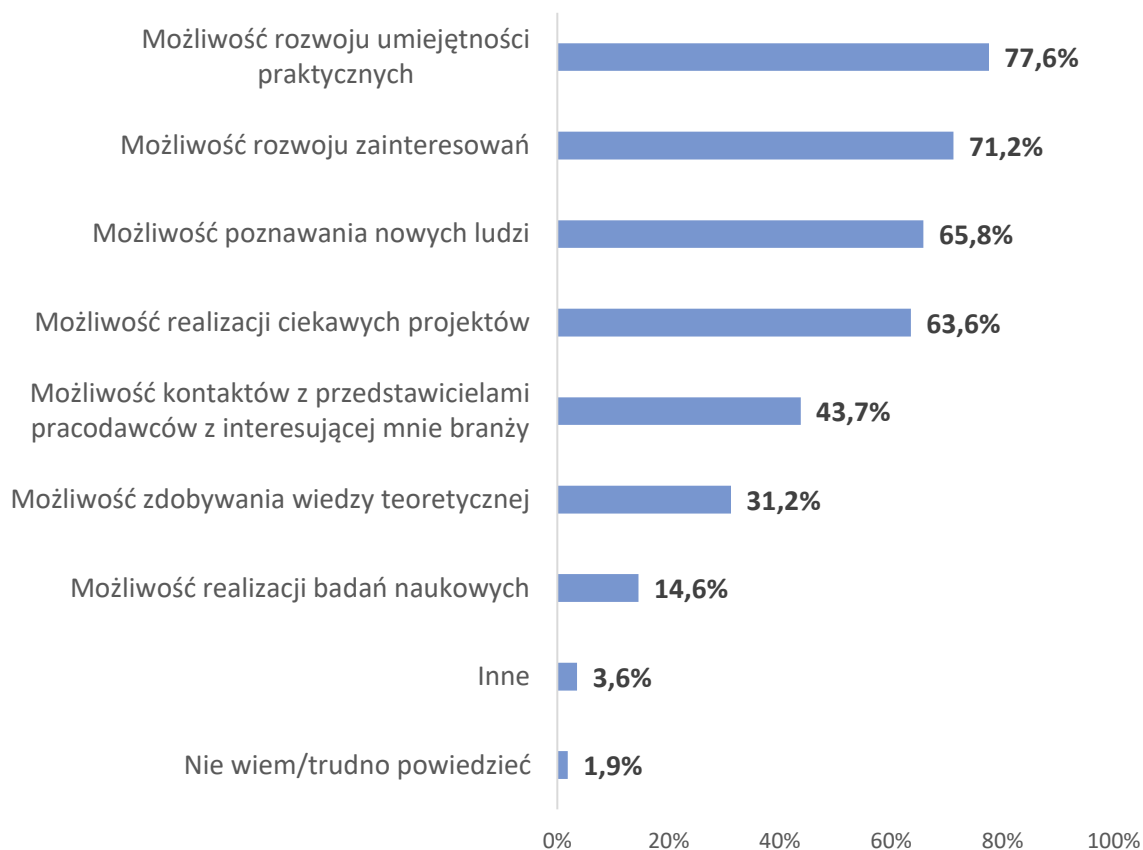
Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZliTT PW.

Ankietowani, którzy uczestniczą w dodatkowych formach rozwoju najczęściej motywują to możliwością rozwoju umiejętności praktycznych (77,6%) i zainteresowań (71,2%), a także możliwością poznawania nowych ludzi (65,8%) oraz realizacji ciekawych projektów (63,6%). Należy zauważyć, że pomimo wysokiego odsetka deklarujących działalność w kołach naukowych/organizacjach studenckich w odpowiedzi na poprzednie pytanie (69,5%), możliwość realizacji badań naukowych jako bodziec zaangażowanie w dodatkowe formy aktywności uzyskała 14,6% wskazań.

Badani wśród innych powodów uczestnictwa w dodatkowych formach rozwoju (19 osób; 3,6%) najczęściej wspominali o uzupełnieniu studiów (5 wskazania), rozwoju kompetencji miękkich (3 odpowiedzi), unikaniu nudy czy wzbogacaniu CV (po 2).



Wykres 23. Dlaczego uczestniczysz w dodatkowych formach rozwoju? Prosimy wybrać wszystkie odpowiedzi, które pasują (n=535)



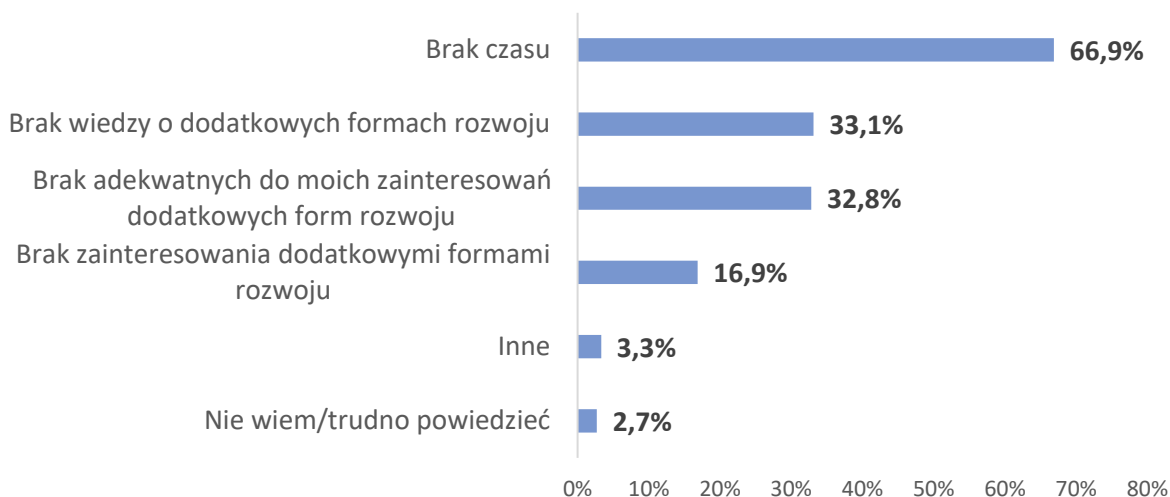
Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZIiTT PW.

Najczęściej respondenci, którzy zadeklarowali, że nie uczestniczą w dodatkowych formach rozwoju jako powód wskazywali brak czasu (66,9%). Dużo rzadziej chodziło o brak wiedzy na temat takich form (33,1%) bądź przekonanie o braku form adekwatnych do zainteresowań (32,8%).

Spśród nieuczestniczących w dodatkowych formach rozwoju 11 osób przedstawiło inne niż wymienione w kafeterii odpowiedzi powody takiego stanu rzeczy (3,3%). Chodziło im m.in. o brak środków finansowych, nieprzyjęcie do organizacji (np. z powodu studiowania na I roku) czy przekonanie o niskim poziomie organizacji studenckich (po 2 wskazania).



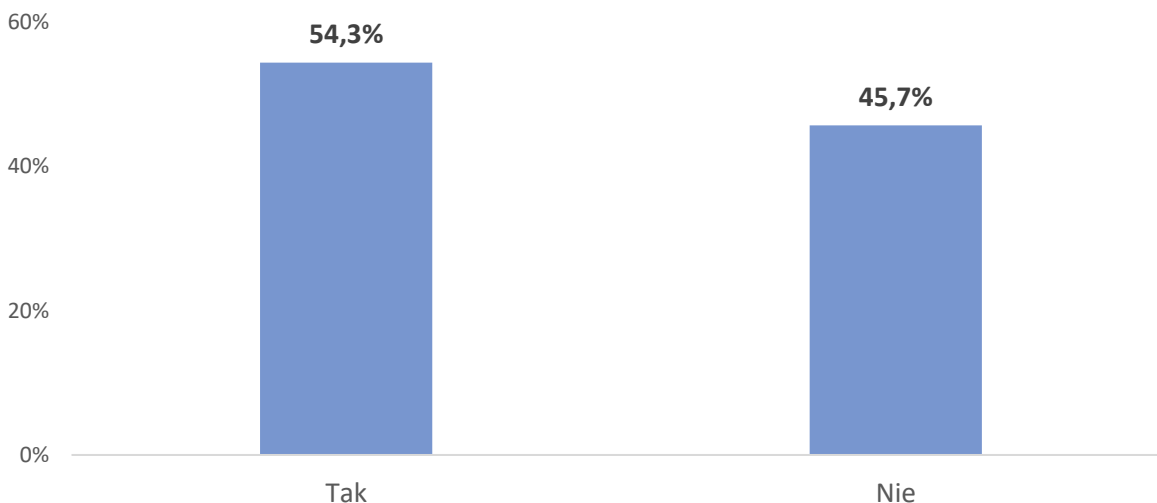
Wykres 24. Dlaczego nie uczestniczysz w dodatkowych formach rozwoju? Prosimy wybrać wszystkie odpowiedzi, które pasują (n=332)



Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZiITT PW.

Kolejnym aspektem, jaki został poruszony w badaniu była diagnoza chęci uczestnictwa w szeroko pojętym życiu akademickim. Większość ankietowanych chciałaby współuczestniczyć w życiu uczelni (54,3%).

Wykres 25. Czy chciał(a)byś współuczestniczyć w życiu uczelni? (n=920).



Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZiITT PW.

W grupie badanych, którzy zadeklarowali, że chcieliby współuczestniczyć w życiu uczelni (500; 54,3%), 456 osób udzieliło odpowiedzi na pytanie „Dlaczego?” (91,2%). Najczęściej były to: ogólnie pojęty rozwój (w tym osobisty; ogółem 88 odpowiedzi), poznawanie nowych ludzi/nawiązywanie kontaktów (83 wskazania). Rzadziej odwoływano się do wpływu na funkcjonowanie uczelni (50 odpowiedzi),



nabycie i/lub podniesienie umiejętności oraz kompetencji (głównie chodziło o miękkie; ogółem 43 wskazania), zdobywanie doświadczenia (21), poczucie uczestnictwa/przynależności (20), rozwój zainteresowań (18), to, że może to stanowić ciekawe doświadczenie (17), a także może wpłynąć na podniesienie jakości PW (m.in. unowocześnienie, przyjazność; 16). Wśród ponad 40 kategorii, w jakie ujęto odpowiedzi ankietowanych pojawiały się też m.in.: możliwość zapoznania się z tym, jak funkcjonuje uczelnia (15), podnoszenie jakości kształcenia (m.in. wpływ na program studiów; ogółem: 11), integracja społeczności akademickiej (9), pomaganie innym (5). W przypadku 64 ankietowanych nie podano konkretnego powodu („nie wiem/trudno powiedzieć”).

Spośród uczestników badania, którzy zadeklarowali, że nie chcieliby współuczestniczyć w życiu uczelni (420; 45,7%) powody przedstawiło 383 (91,2%). Najczęstszą przyczyną jest brak czasu (101 wskazań). Dużo rzadziej chodzi o złą opinię o uczelni (47), brak zainteresowania (41), preferowanie innych form rozwoju/spędzania czasu wolnego (20). Wśród ponad 20 kategorii, w jakie ujęto odpowiedzi ankietowanych, pojawiały się też m.in.: cechy charakteru (indywidualizm, introwertyczność, aspołeczność czy nieśmiałość; ogółem: 13 odpowiedzi), bliskość ukończenia studiów (12), przekonanie, że byłby to czas stracony (12), brak chęci (11), brak poczucia przynależności (9), przekonanie o braku odpowiednich form współuczestnictwa (8), zła opinia na temat organizacji studenckich (7), złe zdanie o studentach (3), złe doświadczenia ze współuczestniczenia w życiu uczelni (2). Konkretnych powodów nie przedstawiło 59 osób („nie wiem/trudno powiedzieć”). Należy dodać, że w kilku przypadkach jako współuczestniczenie w życiu uczelni badani rozumieli zajęcia dodatkowe, sprawy związane z prowadzeniem uczelni (np. działają już w kole naukowym i nie chcą angażować się w sprawy samorządu czy NZS).

Odpowiedzi na pytanie o to, jaką formę współuczestniczenia studentów w życiu uczelni uważają za najbardziej wartościową udzieliło 836 osób. Najczęściej wymieniano działalność w kołach naukowych (228 wskazań; 27,3%) i samorządzie (SSPW, WRS, bez wskazania szczegółów; ogółem 119 odpowiedzi; 14,2%), a także organizację i/lub uczestnictwo w wydarzeniach (m.in. targi, juwenalia, dni otwarte, pikniki; ogółem: 112; 13,4%). Dużo rzadziej wspomniano o organizacjach studenckich (BEST, NZS, bez wskazania szczegółów; ogółem: 41; 4,9%), pracy przy projektach (34; 4,1%), wpływie na jakość kształcenia (32; 3,8%). Wśród niemal 60 kategorii, w jakie ujęto odpowiedzi ankietowanych, pojawiały się też m.in.: działalność naukowo-badawcza (27), wpływ na funkcjonowanie uczelni (16), wyjazdy (11), brak wiedzy o tym, co znaczy „współuczestniczenie studentów w życiu uczelni”/jakie formy są dostępne (10). W przypadku 204 ankietowanych nie podano powodu („nie wiem/trudno powiedzieć”), a 23 osoby stwierdziły, że żadna z form nie jest wartościowa.

Należy zauważyć, że udzielając odpowiedzi badani wymieniali zarówno konkretne formy uczestnictwa (koła naukowe, samorząd, organizacje studenckie), jak i potrzeby studentów wiążące się ze współuczestnictwem (podnoszenie jakości kształcenia, pomaganie, zdobycie praktycznych umiejętności, integracja i/lub nawiązywanie kontaktów).



W poniższej tabeli przedstawiono powody wskazywane częściej niż 5 razy.

Tabela 1. Jaką formę współuczestniczenia studentów w życiu uczelni uważasz za najbardziej wartościową? Formy wskazywane więcej niż 5 razy (n=836)

Forma współuczestniczenia	Liczba wskazań	Procent wskazań
Koła naukowe	228	27,3%
Samorząd	119	14,2%
Wydarzenia (organizacja/uczestnictwo)	112	13,4%
Organizacje studenckie	41	4,9%
Projekty	34	4,1%
Wpływ na jakość kształcenia	32	3,8%
Działalność naukowo-badawcza	27	3,2%
Integracja/nawiązywanie kontaktów	21	2,5%
Wpływ na funkcjonowanie uczelni	16	1,9%
Koła zainteresowań	12	1,4%
Konferencje	12	1,4%
Pozwalające zdobyć praktyczne umiejętności	11	1,3%
Wyjazdy	11	1,3%
Zajęcia dodatkowe/praktyczne	11	1,3%
Brak wiedzy o tym, co znaczy "współuczestniczenie studentów w życiu uczelni" / jakie formy są dostępne	10	1,2%
Spotkania	8	1,0%
Warsztaty	8	1,0%
Konkursy	7	0,8%
Kursy	7	0,8%
Inicjatywy oddolne	6	0,7%
Praktyki	6	0,7%
Seminaria	6	0,7%
Szkolenia	6	0,7%
Współpraca z pracodawcami	6	0,7%

Źródło: Opracowanie własne Działu Badań i Analiz CZIITT PW.



PODSUMOWANIE

Projekt badawczy: „Świadome studiowanie na PW” miał na celu zidentyfikowanie zachowań związanych ze strategią wyboru uczelni, w tym Politechniki Warszawskiej. Podjęta też została próba opisanie sylwetki studenta PW, w tym aspiracji osobistych oraz oczekiwań względem uczelni.

Ankietowanych poproszono o wypowiedzenie się na temat źródeł wiedzy o Politechnice Warszawskiej, motywów wyboru uczelni wyższej oraz powodów, dla których zdecydowali się właśnie na studia w PW. Otrzymano cenne informacje, dzięki którym możliwe będzie dostosowanie działań promocyjnych do oczekiwań kandydatów. Zidentyfikowano także mocne strony PW, które warto pielęgnować.

Szanse:

- Strona główna PW jest ważnym źródłem informacji o studiach dla kandydatów, choć ocena użyteczności wskazuje, że jej potencjał nie jest w pełni wykorzystywany. Warto pracować nad ulepszeniem witryny i dostosowywaniem jej do potrzeb tej grupy użytkowników.
- Wiedza na temat PW przekazywana przez inne osoby, zarówno na specjalnie organizowanych spotkaniach, jak i podczas nieoficjalnych rozmów ze znajomymi czy nauczycielami, została stosunkowo wysoko oceniona pod względem użyteczności, jednak niewielka liczba studentów miała styczność z tymi źródłami. Wyniki analiz wskazują, że w szczególności spotkania dla kandydatów są zbyt mało dostępne lub spopularyzowane. Rekomendacją powinno być zwiększenie dostępności i lepsza promocja tego typu inicjatyw wśród potencjalnych studentów.
- Kandydaci wybierając uczelnię wyższą zwracają przede wszystkim uwagę na możliwości rozwoju zawodowego. Liczy się dla nich również oferta zajęć uczelni. Elementy te nie były kluczowe przy wyborze PW, co może być sygnałem o potrzebie ciągłego dostosowywania kształcenia do realiów rynku pracy, a także przeprowadzania badań potrzeb studentów w tym obszarze.



Mocne strony:

- ❖ Pozycja uczelni w rankingach szkół wyższych jest ważnym elementem strategii wyboru, z której chętnie korzystają kandydaci i głównym powodem, dla którego wybierają oni studia na PW.
- ❖ PW przyciąga kandydatów zainteresowanych przedmiotami ścisłymi, a oferta kierunków studiów dla ponad połowy ankietowanych była motywem wyboru tej uczelni.
- ❖ Politechnika Warszawska zdaniem badanych studentów cieszy się wysokim prestiżem wśród pracodawców.
- ❖ Atutem PW jest dobra lokalizacja – siedziba w stolicy Polski, Gmach Główny znajdujący się w centrum miasta i większość wydziałów rozmieszczona w jego okolicy.

Analizując wyniki badania, zdiagnozowano postawy i zachowania związane ze świadomym studiowaniem na PW. Pod uwagę wzięto oczekiwania jakie studenci mają wobec PW oraz to, czy i jak wpisują się one w wizję ich własnego rozwoju, wiedzę na temat możliwości, jakie daje Politechnika i ocenę uczelni.

Blisko połowa badanych studentów PW przed rozpoczęciem studiów nie wiedziała, czym chce zajmować się po zakończeniu nauki. Poziom świadomości na ten temat diametralnie zmienia się wraz z kolejnymi latami studiów. Warto podkreślić, że istotnie wyższy poziom wiedzy (obecnie) dotyczący przyszłości deklarują studenci studiów II stopnia w porównaniu do studentów I stopnia.

Oczekiwania wobec studiów na PW dotyczą przede wszystkim kariery zawodowej. Studenci chcieliby by studiowanie na PW przygotowało ich do wejścia na rynek pracy. Rozumieją przez to zdobywanie praktyki zawodowej oraz szerokiej, aktualnej wiedzy, która pozwoli im być pracownikiem elastycznym, dostosowującym się do zmian na rynku pracy (może to świadczyć o wysokim poziomie świadomości na temat szybkości zmian w branżach związanych z kierunkami, jakie oferuje uczelnia).

Studenci cenią sobie możliwość angażowania się w kołach naukowych i organizacjach studenckich, a także uczestniczenia w dodatkowych warsztatach, kursach i szkoleniach. Inne formy aktywności traktują jako sposobność zdobycia umiejętności praktycznych i realizacji zainteresowań. Rozwój postrzegają jako samodoskonalenie. W mniejszym stopniu widoczna jest potrzeba angażowania się w życie uczelni w celu rozwoju PW i społeczności akademickiej. Temat ten warto pogłębić w dalszych badaniach, które mogą dotyczyć różnych aspektów budowania społeczności studenckiej i akademickiej uczelni.

■
Dział Badań i Analiz CZIiT PW

Badania.Cziitt@pw.edu.pl

